

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ Ν. ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ**

«ΜΗΤΡΩΟ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ»

Εισήγηση Ομάδας Εργασίας του ΤΕΕ/ΠΤΝΑ.

Μέλη Ομάδας Εργασίας

Μπλέτσας Σωτ. Στυλιανός, Π.Μ
Μούρκας Γεωρ. Σωτήριος, Π.Μ
Μπουρνάζος Σωτ. Δημήτριος, Μ.Μ
Νάτης Ιωαν. Χρήστος, Η.Μ

Σεπτέμβριος 2011

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΗΤΡΩΟ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1. ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

1.1	Γενικά.....	4
1.2	Προϋποθέσεις εκτέλεσης ιδιωτικών και δημοσίων έργων.....	4
1.3	Επιχειρούμενες αλλαγές με την εφαρμογή του ΜΗ.Σ.Ι.Ε.....	6
1.4	Ιστορική αναδρομή σχετικά με τη δημιουργία ΜΗ.Σ.Ι.Ε.....	7
1.5	Συμβολή ιδιωτικών έργων στην οικονομία της χώρας και στατιστικά στοιχεία..	8
1.6	Κατηγορίες ιδιωτικών έργων και στάδια παραγωγής τους.....	12

ΕΝΟΤΗΤΑ 2. ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

2.1	Συντελεστές ιδιωτικών έργων, ευθύνες και υποχρεώσεις αυτών.....	13
2.1.1	Ο Κύριος του Έργου (Κ.Τ.Ε).....	13
2.1.2	Μελετητής.....	13
2.1.2.α	Αρμοδιότητες - Ικανότητα - Ευθύνες του Μελετητή.....	14
2.1.3	Επιβλέποντες.....	15
2.1.3.α	Αρμοδιότητες - Ικανότητα - Ευθύνες του Επιβλέποντα.....	15
2.1.4.	Γενικός Εργολάβος(του αρ. 22 παρ. 8 ΓΟΚ 2000).....	16
2.1.4.α	Ικανότητα και ευθύνες Κατασκευαστή Ιδιωτικών Έργων.....	17
2.1.5	Υπεργολάβοι και Τεχνίτες.....	18
2.1.5.α	Ικανότητα και ευθύνες Υπεργολάβων.....	19
2.1.5.β	Ικανότητα και ευθύνες Τεχνιτών.....	20
2.1.6	Παραγωγοί και Προμηθευτές υλικών.....	21
2.1.7	Αρμόδιες Δημόσιες Υπηρεσίες για την κατασκευή των Ιδιωτικών Έργων.....	22
2.2	Καθορισμός νομικού πλαισίου ΜΗ.Σ.Ι.Ε. μέσω Προεδρικών Διαταγμάτων....	23

ΕΝΟΤΗΤΑ 3. ΜΗΤΡΩΑ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ – ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ – ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ

3.1	Μελετητής.....	25
3.2	Επιβλέπων.....	26
3.3	Μητρώο 1 – Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων.....	27
3.3.1	Γενικός Εργολάβος – Κατασκευαστική Επιχείρηση.....	27
3.3.2	Βαθμίδες και απαιτούμενη εμπειρία Μητρώου 1. (Γενικός Εργολάβος – Κατασκευαστική Επιχείρηση)	30
3.3.2.1	Κατηγορία 1.1. Συνήθη Οικοδομικά Έργα.....	30
3.3.2.2	Κατηγορία 1.2. Βιομηχανικά κτίρια.....	32
3.3.2.3	Κατηγορία 1.3. Έργα που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως χώροι συνάθροισης κοινού.....	33
3.3.2.4	Κατηγορία 1.4. Ειδικά οικοδομικά έργα τα οποία απαιτούν ιδιαίτερες τεχνικές γνώσεις και εμπειρία	34
3.3.2.5	Κατάταξη λοιπών έργων.....	35
3.4	Μητρώο 2 – Υπεργολάβος.....	36
3.4.1	Γενικά.....	36
3.4.2	Βαθμίδες και απαιτούμενη εμπειρία.....	36

3.4.2.1	Υδραυλικοί, εγκαταστάτες ηλεκτρολόγοι και ψυκτικοί.....	37
3.4.2.2	Κατηγορίες υπεργολαβικής δραστηριότητας.....	38
3.5	Μητρώο 3 – Τεχνίτης	39
3.5.1	Γενικά.....	39
3.5.2	Βαθμίδες και απαιτούμενη εμπειρία.....	39
3.6	Μητρώο 4 – Προμηθευτές - Παραγωγοί δομικών υλικών, υλικά και είδη.....	40
3.7	Προϋποθέσεις λειτουργίας μητρώων.....	42
3.8	Υποχρεώσεις μελών ΜΗ.Σ.Ι.Ε.....	43
3.9	Πειθαρχικός έλεγχος – Ποινές.....	44
	ΕΝΟΤΗΤΑ 4 . ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ.....	45
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	47

ΕΝΟΤΗΤΑ 1. ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

1.1 Γενικά

Η εκτέλεση των ιδιωτικών έργων προϋποθέτει ιδιαίτερη γνώση, επάρκεια και εξειδικευμένη εμπειρία. Τα ιδιωτικά έργα υπό τον έλεγχο και την εποπτεία του κράτους αποσκοπούν στην εξέλιξη της κοινωνίας και διασφαλίζουν την εύρυθμη και ομαλή λειτουργία της. Με αυτό το πρίσμα, της έννοιας του Δημοσίου Συμφέροντος είναι τεράστια παράλειψη της ελληνικής πολιτείας, όχι μόνο σήμερα αλλά εδώ και δεκαετίες, εδώ και πενήντα χρόνια από την εποχή της έξαρσης της αντιπαροχής που δεν θέσπισε και δεν ασχολήθηκε ποτέ να θεσπίσει κανόνες και αντίστοιχο θεσμικό πλαίσιο ιδιωτικών έργων. Ένα θεσμικό πλαίσιο που θα πρέπει να κατανέμει ρόλους, ευθύνες, αρμοδιότητες και συνέπειες και ταυτόχρονα να περιλαμβάνει διαδικασίες πιστοποίησης τόσο των ανθρωπίνων παραγόντων που συμμετέχουν, όσο και των υλικών.

Σε ό,τι αφορά στην παραγωγή ιδιωτικών έργων, θα πρέπει να υπάρξει διαχωρισμός των ιδιοτήτων και συγκεκριμένα θα πρέπει να διαχωριστεί η εμπορική ιδιότητα (που αφορά το κομμάτι της αγοραπωλησίας) από την κατασκευαστική. Το κατασκευαστικό επιχειρείν θα πρέπει να αφορά μόνο τους έχοντες την πιστοποιημένη γνώση και την επιστημονική επάρκεια. Ο διαχωρισμός της επιχειρηματικής από την επιστημονική-τεχνική ιδιότητα θα οδηγήσει σε αποσαφήνιση των ρόλων και σε ένα υγιέστερο σύστημα παραγωγής των έργων.

1.2 Προϋποθέσεις εκτέλεσης ιδιωτικών και δημοσίων έργων

Η σημερινή κατάσταση στα ιδιωτικά έργα είναι συγκεχυμένη. Όποιος θέλει δηλώνει κατασκευαστής και μπορεί να αναλάβει οποιοδήποτε έργο, μεγάλο ή μικρό, χωρίς τίποτε (εκτός ίσως από τη βούληση του εργοδότη) να τον υποχρεώνει να αποδείξει ότι έχει την εμπειρία και τα εχέγγυα για να αναλάβει το συγκεκριμένο έργο, ενώ οι υπεργολάβοι που αναλαμβάνουν να κατασκευάσουν

ένα μέρος του έργου ή οι μεμονωμένοι τεχνίτες που χρησιμοποιούνται, δεν διαθέτουν καμία πιστοποίηση.

Αυτό έχει σαν συνέπεια ο χώρος των ιδιωτικών κατασκευών να έχει γεμίσει από τυχάρπαστους οι οποίοι δηλώνουν κατασκευαστές. Από στατιστικά στοιχεία προκύπτει ότι περίπου το 75% του συνόλου των εκδιδομένων οικοδομικών αδειών είναι μικρού και μεσαίου μεγέθους και σχεδόν εξολοκλήρου όλα αυτά τα έργα κατασκευάζονται από τον κύριο του έργου με αυτεπιστασία. Δηλαδή ο οποιοσδήποτε ιδιοκτήτης αν θέλει να κατασκευάσει ένα ακίνητο μπορεί να παίξει τον ρόλο του κατασκευαστή – συντονιστή του έργου, άσχετα αν έχει τα προσόντα να κάνει κάτι τέτοιο και αναθέτει τις επιμέρους εργασίες είτε σε υπεργολάβους είτε σε μεμονωμένους τεχνίτες. Αυτό το είδος του έργου καλείται ουσιαστικά να επιβλέψει ο επιβλέπων μηχανικός.

Σε αυτή την διαδικασία όμως κανείς από όλους τους προαναφερθέντες, πλην του επιβλέποντος μηχανικού, δεν διαθέτει την πιστοποίηση, την γνώση και την δυνατότητα για να εκτελέσει την εργασία την οποία αναλαμβάνει.

Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι η σωρεία κακοτεχνιών και προβλημάτων που παρουσιάζονται σε πολλά ιδιωτικά έργα, είτε μικρά είτε μεγάλα, να αποδίδονται στον επιβλέποντα μηχανικό ως ευθύνη πλημμελούς επίβλεψης, επειδή είναι ο μόνος πιστοποιημένος συντελεστής σε όλη αυτή την διαδικασία, ενώ ο ρόλος του μηχανικού περιορίζεται λογικά και νομικά στην εφαρμογή των εγκεκριμένων μελετών. Πολύ σημαντική παράμετρος στην παραγωγή των ιδιωτικών έργων είναι επίσης και τα χρησιμοποιούμενα υλικά, τα οποία πλην του ονόματός τους με κάποιες εξαιρέσεις είναι αγνώστων λοιπών στοιχείων.

Αντίθετα στα δημόσια έργα υπάρχουν αυστηροί κανόνες. Για να μπορεί κανείς να αναλάβει ακόμα και το πιο μικρό δημόσιο έργο πρέπει να έχει πτυχίο κατασκευαστή δημοσίων έργων (εργοληπτικό πτυχίο). Και όχι μόνον. Τα πτυχία κλιμακώνονται σε τάξεις και ο ενδιαφερόμενος παίρνει πρώτα το μικρότερης τάξης (το Α1) με το οποίο μπορεί να αναλάβει έργα πολύ μικρού προϋπολογισμού. Κάθε τρία χρόνια μπορεί κάποιος να αναβαθμίσει το πτυχίο

του αφού πρώτα προσκομίσει πιστοποιητικά ότι έχει εκτελέσει έναν αριθμό έργων και επομένως να αναλαμβάνει έργα μεγαλύτερου προϋπολογισμού. Σε μεγαλύτερες τάξεις πτυχίων εκτός από την εμπειρία απαιτείται να αποδεικνύεται και η οικονομική δυνατότητα του εργολήπτη. Ακόμη και ένας μηχανικός θα πρέπει να έχει τρία χρόνια εμπειρίας για να πάρει εργοληπτικό πτυχίο και να μπορεί να αναλάβει το πιο μικρό δημόσιο έργο. Επίσης η εκτέλεση των δημοσίων έργων διέπεται από ένα νομικό πλαίσιο πλήρως κατοχυρωμένο.

Συμπερασματικά λοιπόν για να εκτελέσει κάποιος ένα δημόσιο έργο πρέπει να αποδείξει ότι έχει και την απαιτούμενη εμπειρία και το απαραίτητο οικονομικό υπόβαθρο, ενώ στα ιδιωτικά έργα δεν απαιτείται απολύτως τίποτε, ο οποιοσδήποτε μπορεί να αναλάβει οποιοδήποτε έργο και ο όποιος έλεγχος εναπόκειται στον ιδιοκτήτη του έργου. Αυτή τη στρέβλωση έρχεται να καλύψει το ΜΗ.Σ.Ι.Ε.

1.3 Επιχειρούμενες αλλαγές με την εφαρμογή του ΜΗ.Σ.Ι.Ε.

Με το ΜΗ.Σ.Ι.Ε. καθιερώνεται στα ιδιωτικά έργα θεσμικό πλαίσιο αντίστοιχο με τα δημόσια. Δηλαδή θεσμοθετείται πτυχίο συντελεστή ιδιωτικών έργων, το οποίο θα είναι απαραίτητο για να μπορεί κάποιος να αναλαμβάνει ιδιωτικά έργα. Το πτυχίο αυτό θα κλιμακώνεται και για να μπορεί κάποιος να αναλάβει ιδιωτικό έργο θα πρέπει να έχει και πτυχίο αντίστοιχης τάξης. Επιπλέον, θα πρέπει να οριστούν κατά περίπτωση και τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες βάσει των οποίων οι εργολάβοι, οι υπεργολάβοι, οι τεχνίτες, οι παραγωγοί και οι προμηθευτές δομικών υλικών θα εντάσσονται σε αντίστοιχο μητρώο μέσα από το οποίο θα πιστοποιείται η πληρότητα, η ποιότητα και η αξιοπιστία των παρεχόμενων υπηρεσιών αλλά και των υλικών και να καθοριστεί ο τρόπος επιμερισμού των ευθυνών όλων των παραπάνω προσώπων, το είδος των κυρώσεων και τα κριτήρια.

Επομένως μόνο αν καθοριστούν και εξειδικευτούν οι αρμοδιότητες, οι υποχρεώσεις και οι ευθύνες όλων των παραγόντων που συμμετέχουν καθ'

οποιοδήποτε τρόπο στην παραγωγή των ιδιωτικών οικοδομικών έργων θα επιτευχθεί ο εκσυγχρονισμός και η εξυγίανση όλου του κυκλώματος στην παραγωγή των ιδιωτικών έργων.

Σχετικά με τις πιστοποιήσεις των συντελεστών παραγωγής ιδιωτικών έργων, σε ό,τι αφορά το ανθρώπινο δυναμικό, η πιστοποίηση για όλες τις βαθμίδες θα πρέπει να γίνεται από το Τεχνικό Επιμελητήριο ώστε να είναι ο φορέας πιστοποίησης όλων των τεχνικών επαγγελματιών, με διαβαθμίσεις, βέβαια, ανάλογα με την κατάταξη και την βαθμίδα. Για τα υλικά η πιστοποίηση θα πρέπει να αποτελεί υποχρέωση και αρμοδιότητα του κράτους και σε καμία περίπτωση να μην βαρύνει τον επιβλέποντα Μηχανικό. Προφανώς βέβαια το ΤΕΕ σε συνεργασία με τον ΕΛΟΤ θα προχωρήσει και σε διαδικασίες πιστοποίησης των υλικών. Όσον αφορά την ευθύνη σε περίπτωση που κάποιο υλικό δεν ανταποκρίνεται στις καθοριζόμενες προδιαγραφές, αυτή θα την επωμίζεται το κράτος και όχι ο επιβλέπων Μηχανικός.

1.4 Ιστορική αναδρομή σχετικά με τη δημιουργία ΜΗ.Σ.Ι.Ε.

Κάνοντας ένα σύντομο ιστορικό θα δούμε ότι η προσπάθεια δημιουργίας για το Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων έχει ξεκινήσει πριν από τριάντα τρία χρόνια, το 1978. Το 1985 για πρώτη φορά θεσμοθετήθηκε η ανάγκη καθορισμού των υποχρεώσεων των συντελεστών παραγωγής ιδιωτικών έργων με τον Ν1577/85 περί Γ.Ο.Κ. στην παράγραφο 8 του άρθρου 22. Η συγκεκριμένη παράγραφος τροποποιείται στη συνέχεια με τον Ν.2831 του 2000 και πλέον προβλέπεται η έγκριση προεδρικών διαταγμάτων για την σύσταση Μητρώου Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων.

Το Φεβρουάριο του 2004 το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. αποστέλλει σε όλους τους φορείς ένα σχέδιο προεδρικού διατάγματος για το Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων, αλλά δυστυχώς αμέσως μετά τις εκλογές του 2004 το θέμα πάγωσε.

Το 2006 συστάθηκε μια Επιτροπή, αλλά χωρίς αποτελέσματα, ενώ από το καλοκαίρι του 2006 το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος κινεί την διαδικασία για το θέμα, αποστέλλει τις απόψεις του προς το Υπουργείο, το καλεί να προχωρήσει στην έκδοση του προεδρικού διατάγματος και ταυτόχρονα πραγματοποιείται και μία ημερίδα με θέμα το Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων, όπου εκφράζονται πολλές και ενδιαφέρουσες απόψεις, οι οποίες έχουν κωδικοποιηθεί από την μόνιμη επιτροπή του Τ.Ε.Ε. των ιδιωτικών έργων και την μόνιμη επιτροπή οικοδομικής δραστηριότητας. Πέραν των παραπάνω μέχρι σήμερα δεν έχει υπάρξει τίποτε νεότερο.

1.5 Συμβολή ιδιωτικών έργων στην οικονομία της χώρας και στατιστικά στοιχεία

Από στατιστικά στοιχεία συνάγεται ότι τα ιδιωτικά έργα συμβάλλουν καθοριστικά στο Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (ΑΕΠ) της χώρας αφού καταλαμβάνουν μεγαλύτερο ποσοστό απ' ό,τι τα δημόσια στο σύνολο του αριθμού αδειών των οικοδομικών έργων.

Ο τομέας των κατασκευών, ο οποίος περιλαμβάνει την ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα, τα δημόσια έργα και τα συγχρηματοδοτούμενα έργα, υπήρξε πάντοτε στενά συνδεδεμένος με την οικονομική ανάπτυξη της χώρας και η επίδρασή του στη διαμόρφωση των τάσεων και των εξελίξεων των μεγεθών της ελληνικής οικονομίας είναι αδιαμφισβήτητη. Η συμμετοχή του είναι γύρω στο 8% περίπου του ΑΕΠ, ενώ οι άμεσοι και έμμεσοι απασχολούμενοι στην οικοδομή και στους εξαρτώμενους από αυτήν κλάδους ανέρχονται σε 400.000. Στη θετική έως πρόσφατα πορεία του κλάδου έχουν συμβάλει, σε μεγάλο βαθμό, η απορρόφηση πόρων για έργα υποδομής που χρηματοδοτήθηκαν στα πλαίσια των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης (ΚΠΣ), η υλοποίηση των Ολυμπιακών έργων και η διαχρονική μεγέθυνση της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας. Παράλληλα, η συμβολή του τομέα στην ανάπτυξη της χώρας είναι καθοριστική, λόγω των ισχυρών διασυνδέσεων του με βασικούς βιομηχανικούς και άλλους κλάδους (μεταλλουργίας, μη μεταλλικών ορυκτών,

ηλεκτρολογικού υλικού, ξύλου, προϊόντων από μέταλλο, μεταφορών, εμπορίου κ.τ.λ.) και της σημαντικής αναπτυξιακής τους διάστασης.

Εκτός των ανωτέρω η αγορά κατοικίας επηρεάζει τον οικονομικό κύκλο και μέσω της κατανάλωσης, διότι οι τιμές των κατοικιών επιδρούν στον πλούτο και την ψυχολογία των νοικοκυριών ενισχύοντας ή μειώνοντας την καταναλωτική ροπή τους. Τέλος, σημαντική είναι η συμβολή των κατασκευών στις ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου αφού, ως και το 2007, είναι υπεύθυνες για περισσότερες από τις μισές επενδύσεις, ξεπερνώντας σημαντικά τις υπόλοιπες κατηγορίες επενδύσεων (μηχανήματα εξοπλισμός, κ.τ.λ.).

Η παραγωγή κατοικίας και ιδιαίτερα η εξοχική μπορεί να συμβάλει επίσης καθοριστικά στην αύξηση του εισερχόμενου κεφαλαίου από το εξωτερικό και να αποτελέσει ουσιαστικά εξαγωγίμο προϊόν.

Εστιάζοντας στα πρόσφατα αναθεωρημένα στοιχεία του ΑΕΠ διαπιστώνονται τρία μοτίβα διαχρονικής εξέλιξης της συμμετοχής του κατασκευαστικού κλάδου στην δημιουργία του ΑΕΠ της Χώρας κατά την τελευταία δεκαετία: α) διαχρονική αύξηση της σχετικής σημαντικότητας του κλάδου τα έτη 2000 – 2001 με μέγιστη τιμή την συμβολή κατά 8,3% στην δημιουργία του ΑΕΠ της χώρας το Δ' τρίμηνο του 2001, β) σταθεροποίηση της συμμετοχής του κλάδου στην δημιουργία του ΑΕΠ, περίπου στο 6,5% κατά μέσο όρο την περίοδο Α' τρίμηνο 2002 – Γ' τρίμηνο 2007 και γ) ταχεία και διαρκής συρρίκνωση της συμβολής των κατασκευών στην δημιουργία του ΑΕΠ από το 7% του Γ' τριμήνου του 2007 σε 3,63% το Γ' τρίμηνο του 2010.

Ωστόσο, το τελευταίο διάστημα έχουν αρχίσει να εμφανίζονται οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης, οι οποίες επέτειναν το ήδη βαρύ κλίμα που είχε διαμορφωθεί με τη μείωση των ολυμπιακών έργων την μεταολυμπιακή περίοδο, ενώ ιδιαίτερα δυσοίωνες είναι οι προβλέψεις για το προσεχές διάστημα με τις περισσότερες επιχειρήσεις να αναμένουν επιδείνωση των εργασιών τους και της απασχόλησης του κλάδου.

Σύμφωνα με τις ανακοινώσεις της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος (ΕΣΥΕ) για την πορεία της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας, κατά την περίοδο 2002-2007 παρατηρήθηκαν τάσεις σταθεροποίησης των παραγγελιών οικοδομής, βάσει του όγκου που αντιστοιχεί στις κατ' έτος άδειες, λίγο κάτω από τα επίπεδα των 80 εκατ. m³ ετησίως. Η εξέλιξη κρίνεται αναμενόμενη, αφού ο κλάδος είχε επιτύχει να μεγεθύνεται με ταχείς ρυθμούς για οκτώ συνεχόμενα έτη (1996-2003, με εξαίρεση το 1999, κατά το οποίο παρατηρήθηκε μείωση κατά 8%, η οποία αποδόθηκε στην υπέρμετρη αύξηση του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών (Χ.Α.Α.) και την απότομη εντυπωσιακή πτώση που ακολούθησε). Κατά την περίοδο αυτή ο κλάδος χαρακτηριζόταν από συνεχή αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητάς του, με συνέπεια να βρίσκεται διαρκώς στα υψηλότερα επίπεδα δραστηριότητας των 25 τελευταίων ετών. Πλην, όμως, η τάση σταθεροποίησης ανατράπηκε πλήρως, ήδη από το 2008 και μάλιστα με διαχρονικά εντεινόμενο ρυθμό.

Συγκεκριμένα, κατά το πρώτο δεκάμηνο του 2010, η μείωση του όγκου που αντιστοιχεί στις εκδοθείσες οικοδομικές άδειες ανήλθε σε 24,8% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2009, κατά την οποία η μείωση ανερχόταν σε 28,3%, έναντι του 2008, περίοδος κατά την οποία η μείωση είχε ξεπεράσει το 16% έναντι του 2007. Η μείωση, δηλαδή, είναι συνεχής και διαχρονικά εντεινόμενη με αποτέλεσμα ο κλάδος να βρίσκεται σε παρατεταμένη κρίση. Για να γίνει αντιληπτή η κρισιμότητα της κατάστασης στον κλάδο επισημαίνεται ότι κατά το πρώτο δεκάμηνο του 2010 η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα, βάσει του όγκου που αντιστοιχεί στις κατ' έτος άδειες, ανέρχεται σε 29,2 εκ. m³, δηλαδή **είναι η χαμηλότερη τιμή των τελευταίων τριάντα ετών** βάσει στατιστικών δεδομένων.

Κατά την διάρκεια του Γ' τριμήνου του 2010 καταγράφονται τα εξής:

- ο δείκτης παραγωγής στις κατασκευές (σύνολο κλάδου) εμφανίζεται μειωμένος κατά 36,5% έναντι του Γ' τριμήνου 2009, λαμβάνοντας την χαμηλότερη τιμή του από το 2000,
- η συνολική απασχόληση στον κλάδο είναι μειωμένη κατά 15,3% έναντι του Γ' τριμήνου 2009, ήτοι 57,5 χιλιάδες,

- η συμμετοχή του κλάδου στην δημιουργία του ΑΕΠ καταγράφει την χαμηλότερη τιμή της τα τελευταία 12 έτη, μόλις 3,6%, έναντι 4,0%,
- οι συνολικές ακαθάριστες επενδύσεις σε κατασκευές παρουσιάζουν μείωση κατά 15% έναντι του Γ' τριμήνου 2009,
- ο δείκτης παραγωγής έργων πολιτικού μηχανικού (δημόσια έργα) εμφανίζει μείωση κατά 31,3% έναντι του Γ' τριμήνου του 2009,
- ο δείκτης παραγωγής οικοδομικών έργων (ιδιωτικά έργα) εμφανίζει μείωση κατά 46,9% έναντι του Γ' τριμήνου του 2009, ενώ το 2011 αναμένεται να αγγίξει το 70%, λαμβάνοντας την χαμηλότερη τιμή των τελευταίων δέκα ετών.

Ειδικότερα ως προς τον όγκο κτιριακών έργων που αντιστοιχεί στις οικοδομικές άδειες που εκδόθηκαν το πρώτο δεκάμηνο του 2010 η μείωση ήταν 24,8%, έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2009, η οποία – ας σημειωθεί – ήταν επίσης μειωμένη κατά 28,3% έναντι του πρώτου δεκάμηνου του 2008. Για να γίνει καλύτερα αντιληπτή η σημερινή κατάσταση σημειώνεται ότι η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα, βάσει του όγκου που αντιστοιχεί στις οικοδομικές άδειες κατά το πρώτο δεκάμηνο του 2010, είναι η μικρότερη των τελευταίων τριάντα ετών. Εξάλλου, σύμφωνα και με τα στοιχεία του Πανελληνίου Συνδέσμου Αωνύμων Περιορισμένης Ευθύνης & Προσωπικών Τεχνικών Υπηρεσιών (ΣΑΤΕ), κατά το 2010 παγιώθηκε ο μειωμένος συνολικός προϋπολογισμός των δημοπρατούμενων έργων προϋπολογισμού άνω των 2 εκ. € έναντι των ετών 2005 (-39,3%) και 2006 (-51,4%), ύψους 3,54 δισ. €, δηλαδή, στα επίπεδα του 2009 (3,49 δισ.). Η ίδια κατάσταση διαμορφώνεται και κατά τη διάρκεια του Α' τριμήνου του 2011 όπου διαπιστώνεται ότι οι οικοδομικές άδειες που εκδόθηκαν σ' αυτό το διάστημα αφορούσαν μόλις 4,25 εκατ. κ.μ., όταν το χειρότερο τρίμηνο ως τώρα είχε καταγραφεί το 1995 και αφορούσε 9,02 εκατ. κ.μ.!

Απ' όλα τα παραπάνω είναι φανερό ότι η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα και γενικότερα η παραγωγή ιδιωτικών έργων αποτελεί για την Ελλάδα βασικό στυλοβάτη της οικονομίας ενώ μπορεί να διαμορφωθεί και σε παράγοντα ανάπτυξης στη δύσκολη συγκυρία που περνάει η χώρα. Είναι λοιπόν μεγάλη η ανάγκη δημιουργίας ενός πλαισίου ορθής λειτουργίας του κλάδου για να συμβάλει τα μέγιστα στη στήριξη της χώρας. Βασικός

παράγοντας αυτού του πλαισίου είναι το Μητρώο Συντελεστών Ιδιωτικών Έργων.

1.6 Κατηγορίες ιδιωτικών έργων και στάδια παραγωγής τους

Τα ιδιωτικά έργα καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα :

- α. Ιδιωτικά οικοδομικά και Η/Μ έργα δημοσίου ή κοινωνικού ενδιαφέροντος όπως: ξενοδοχεία, εργοστάσια, νοσηλευτήρια, σχολικά συγκροτήματα, εμπορικά κέντρα, κέντρα διασκέδασης – συνάθροισης.
- β. Μονάδες οργανωμένης δόμησης όπως: παραθεριστικοί οικισμοί, συγκροτήματα εμπορικών πολυκατοικιών (real estate).
- γ. Συνήθεις οικοδομές όπως: πολυκατοικίες και μεμονωμένες οικοδομές, μικρές οικοδομές, προσθήκες επί υφισταμένων οικοδομών και οικοδομές που ολοκληρώνονται σε ευρύ χρονικό ορίζοντα.
- δ. Οικοδομικά έργα ειδικών απαιτήσεων όπως: συντηρήσεις παλαιών κτιρίων, ενισχύσεις φέροντος οργανισμού, διαρρυθμίσεις.
- ε. Λοιπά, μη οικοδομικά τεχνικά έργα ιδιωτικής κυριότητας όπως: οδοποιΐας, υδραυλικά, λιμενικά, ενεργειακά, φυτοτεχνικά, περιβαλλοντικά κλπ.

Τα οικοδομικά έργα αποτελούν τον κορμό των ιδιωτικών έργων. Τα διακριτά στάδια στα οποία μπορούμε να χωρίσουμε την διαδικασία παραγωγής είναι τα ακόλουθα:

- Στάδιο Α** : Μελέτη
- Στάδιο Β** : Υλοποίηση
- Στάδιο Β1** : Κατασκευή με **α)** Γενικό εργολάβο, **β)** Αυτεπιστασία ιδιοκτήτη
- Στάδιο Β2** : Επίβλεψη

Το πρώτο στάδιο (μελέτη) εκπονείται από μηχανικούς με τα απαραίτητα επαγγελματικά προσόντα. Η πληρότητα της μελέτης και των σχεδίων που θα δοθούν για υλοποίηση είναι καθοριστική για την επιτυχία του έργου.

Το δεύτερο στάδιο (η υλοποίηση) σήμερα γίνεται με διαφορετικούς τρόπους ανάλογα με το μέγεθος, την φύση, τον βαθμό δυσκολίας, την πολυπλοκότητα και άλλους παράγοντες. Είναι προφανές ότι ο τρόπος και η μέθοδος που ακολουθείται για την υλοποίηση είναι καθοριστικός για την τελική ποιότητα του παραγόμενου έργου.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2. ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

2.1 Συντελεστές ιδιωτικών έργων, ευθύνες και υποχρεώσεις αυτών

Οι συντελεστές ενός ιδιωτικού έργου θα πρέπει να έχουν έναν διακριτό και συγκεκριμένο ρόλο από τον οποίο να εκπορεύονται οι υποχρεώσεις και οι ευθύνες τους. Στη συνέχεια δίνεται ο ορισμός των διαφόρων συντελεστών των ιδιωτικών έργων.

2.1.1 Ο Κύριος του Έργου (Κ.Τ.Ε)

Είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει την κυριότητα ή την νομή του χώρου όπου υλοποιείται για λογαριασμό του το τεχνικό έργο. Η οριοθέτηση των ευθυνών του και των υποχρεώσεων του πέραν των υφισταμένων προβλέψεων σε αρκετές διατάξεις ισχυόντων νόμων (Ασφάλεια και Υγιεινή – Ασφαλιστικές εισφορές) θα καθορίσει και τις σχέσεις και αλληλεξαρτήσεις όλων των άλλων συντελεστών παραγωγής των ιδιωτικών έργων. Ο Κ.Τ.Ε. είναι αυτός που επιλέγει και αναθέτει την μελέτη του έργου, την επίβλεψη της κατασκευής, τον γενικό ή επί μέρους εργολάβο και συνεργάζεται μαζί τους για την επιλογή υλικών και προμηθευτών καθώς και για την διεκπεραίωση όλων των υποθέσεων με τις κατά περίπτωση δημόσιες υπηρεσίες.

2.1.2 Μελετητές

Είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα αυτοτελή ή συμπράττοντα που αναλαμβάνουν από τον Κ.τ.Ε. την εκπόνηση της μελέτης ιδιωτικού έργου ανά τομέα εργασιών και την εκπονούν σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και προδιαγραφές και έχουν τα νόμιμα προσόντα ως εκ του τίτλου σπουδών και των επαγγελματικών τους δικαιωμάτων. Συναφές θέμα είναι η ασφάλιση της επαγγελματικής ευθύνης του μελετητή.

2.1.2.α Αρμοδιότητες - Ικανότητα - Ευθύνες του Μελετητή

Εκπονεί μελέτη ή μελέτες μετά από σύναψη σύμβασης έργου με τον κύριο του έργου και σύμφωνα με τα επαγγελματικά του δικαιώματα. Είναι υποχρεωμένος να παράσχει τεχνικές διευκρινίσεις και να συντάσσει σχέδια λεπτομερειών εάν ζητηθούν από τον επιβλέποντα και εφόσον αυτό περιλαμβάνονταν στις υποχρεώσεις που ανέλαβε δια της αρχικής συμφωνίας του με τον κύριο του έργου (μελέτη εφαρμογής). Επίσης πρέπει να επιφέρει τις διορθώσεις και συμπληρώσεις στις μελέτες μετά από αιτιολογημένη απαίτηση του επιβλέποντα, με καταβολή, βέβαια, της αναλογούσας αμοιβής από τον Κ.τ.Ε., εφόσον οι διορθώσεις αυτές δεν απαιτήθηκαν από υπαιτιότητα του μελετητή. Επισημαίνεται ότι δεν πρέπει να υπάρχει ασυμβατότητα εάν ο μελετητής μηχανικός είναι και εργολάβος ή υπεργολάβος για το ίδιο έργο.

Ο μελετητής μπορεί να προτείνει την απαιτούμενη σύνθεση της ομάδας επίβλεψης του έργου και εισηγείται σχετικά στον Κ.τ.Ε ενώ η ομάδα μελέτης έχει την δυνατότητα να αναλάβει και την επίβλεψη του έργου (πάγια πρακτική σήμερα). Στην περίπτωση που υφίσταται συντονιστής μελέτης, ο οποίος είναι ο επικεφαλής της ομάδας μελέτης του έργου που απαρτίζεται από μηχανικούς διαφόρων ειδικοτήτων αναλόγως της φύσεως του έργου, αυτός αποτελεί τον τεχνικό σύμβουλο του Κυρίου του Έργου.

Ακόμη ο μελετητής καλύπτει κάθε ζημιά στο έργο ή σε τρίτους, η οποία ανάγεται σε λάθος ή ακούσια παράλειψη αυτού κατά την άσκηση της δραστηριότητάς του σύμφωνα με τους αντίστοιχους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης. Η ασφάλιση της μελέτης (επί το ορθότερο της επαγγελματικής

ευθύνης μελετητή) μπορεί να γίνει σε ενιαία βάση για κάθε συγκεκριμένο έργο ή σε ετήσια βάση καλύπτοντας την ευθύνη που απορρέει από την άσκηση της εν γένει δραστηριότητας του μελετητικού γραφείου. Η συγκεκριμένη ασφάλιση εφαρμόζεται διεθνώς εδώ και αρκετά χρόνια. Σε περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες (Γερμανία, Δανία, Γαλλία κλπ) αποτελεί πάγια κλασική κάλυψη σε όλα τα μελετητικά γραφεία, τουλάχιστον κατά την τελευταία 25ετία.

2.1.3 Επιβλέποντες

Είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα αυτοτελή ή συμπράττοντα που αναλαμβάνουν από τον Κ.τ.Ε. τόσο την γενική επίβλεψη του έργου όσο και την επίβλεψη στους επί μέρους τομείς εργασιών και έχουν επίσης τα αντίστοιχα αναγκαία προσόντα. Ο ρόλος της επίβλεψης είναι καίριας σημασίας καθόσον συντονίζει και τις σχέσεις του Κ.τ.Ε με τους μελετητές και τον ανάδοχο του έργου. Ο επιβλέπων συμβάλλεται με τον κύριο του έργου και αναλαμβάνει την επίβλεψη της εφαρμογής της μελέτης του έργου και την εν γένει εφαρμογή των κανόνων που ορίζει ο νόμος, έχοντας τα προς τούτο νόμιμα προσόντα ως εκ του τίτλου σπουδών και των επαγγελματικών του δικαιωμάτων. Πρέπει να υπάρχει ασυμβατότητα εάν ο επιβλέπων μηχανικός είναι και κατασκευαστής του ιδίου έργου. Αντίθετα, ο μελετητής μηχανικός μπορεί να είναι και επιβλέπων μηχανικός στο ίδιο έργο.

2.1.3.α Αρμοδιότητες - Ικανότητα - Ευθύνες του Επιβλέποντα

Για να είναι η επίβλεψη αποτελεσματική πρέπει να αναδειχθεί, ως κύριος, ο ρόλος του επιβλέποντα μηχανικού στο έργο. Ο βασικός παράγων στο ιδιωτικό έργο σήμερα είναι ο κ.τ.ε. και όχι ο μηχανικός. Όταν υπάρχει ένα ασαφές θεσμικό πλαίσιο παραγωγής των ιδιωτικών έργων, υπάρχει και ασαφές θεσμικό πλαίσιο απόδοσης ευθυνών. Παρά το ότι τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις του επιβλέποντος μηχανικού δεν ορίζονται σε κανένα νομικό ή κανονιστικό κείμενο, φαίνεται να αποτελεί τον πρώτο στόχο αναζήτησης ευθυνών.

Η άμεση ανάγκη ορισμού των ρόλων και οριοθέτησης των ευθυνών είναι προφανής. Ας σημειωθεί ότι ο Ποινικός Κώδικας μιλάει για διεύθυνση και εκτέλεση των εργασιών και όχι για επιβλέποντα μηχανικό. Ας σημειωθεί ακόμα ότι στα μικρά ιδιωτικά έργα η δικαστική πρακτική τείνει να χρεώσει στον επιβλέποντα μηχανικό και τις παραπάνω αρμοδιότητες, πράγμα που είναι τελείως έξω από την πραγματικότητα. Οι αρμοδιότητες του επιβλέποντος μηχανικού θα πρέπει να προσδιοριστούν σαφώς ώστε να αποφευχθούν τυχόν παρερμηνείες.

Ο επιβλέπων μηχανικός του έργου είναι ουσιαστικά επιβλέπων για την καλή εκτέλεση της μελέτης, με άλλα λόγια είναι ο συνδυετικός κρίκος μεταξύ της μελετητικής και της κατασκευαστικής ομάδας. Ευθύνη του επιβλέποντα μηχανικού είναι η παροχή πληροφοριών, υποδείξεων και διευκρινήσεων κατά την διάρκεια της κατασκευής στους συντελεστές της σχετικά με τη μελέτη. Επίσης είναι αρμόδιος και υπεύθυνος για την εφαρμογή των εγκεκριμένων μελετών ή ενδεχομένων τροποποιήσεων και συμπληρώσεων αυτών, τον καθορισμό της σειράς εκτέλεσης των εργασιών, τον έλεγχο της τήρησης των κανόνων της τέχνης και της επιστήμης στην κατασκευή, την υπόδειξη των ληπτέων μέτρων ασφαλείας στο εργοτάξιο και τον έλεγχο της εφαρμογής τους. Η φύση των αρμοδιοτήτων του επιβλέποντα απαιτεί και φυσική παρουσία αυτού στο εργοτάξιο.

2.1.4 Γενικός Εργολάβος – Κατασκευαστής Ιδιωτικών Έργων

Εργολάβος είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αναλαμβάνει με σύμβαση την εκτέλεση του συνόλου ή τμήματος ιδιωτικού τεχνικού έργου ή την εκτέλεση εξειδικευμένων εργασιών σε τεχνικό έργο ή τις εγκαταστάσεις του που είναι απαραίτητες για την εξυπηρέτησή του. Διαθέτει πιστοποιημένα την εμπειρία και τη γνώση για την οργάνωση της κατασκευής του συνόλου του έργου. Η κατασκευαστική επιχείρηση – εργολάβος :

- Είναι εγγεγραμμένος στο αντίστοιχο μητρώο Γενικών Εργολάβων – Κατασκευαστικών Επιχειρήσεων σε βαθμίδα αναλόγως της εμπειρίας του.
- Εφαρμόζει τις εντολές του επιβλέποντος ή των επιβλεπόντων μηχανικών.
- Με την ολοκλήρωση του έργου το παραδίδει στον εντολέα του με πρωτόκολλο παράδοσης-παραλαβής, ως κάθε φορά προκύπτει από τη σύμβαση.
- Οι ειδικότερες υποχρεώσεις του Γενικού Εργολάβου απορρέουν από τις κείμενες διατάξεις και τη Σύμβαση.

2.1.4.α Ικανότητα και ευθύνες Κατασκευαστή Ιδιωτικών Έργων.

Ο ΚΙΕ πρέπει να διαθέτει ορισμένα ελάχιστα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα προκειμένου να αναλαμβάνει την κατασκευή ενός οικοδομικού έργου, ανταποκρινόμενα προς την κλίμακα και τις απαιτήσεις αυτού.

Για τον γενικό εργολάβο πρέπει να ξεκαθαριστούν τα παρακάτω:

- α) να ορισθούν ποιοι έχουν το δικαίωμα άσκησης αυτής της δραστηριότητας (εμπειρία, μορφωτικό επίπεδο).
- β) πώς ορίζεται ο γενικός εργολάβος και κυρίως πώς διαχωρίζεται από την ιδιότητα του υπεργολάβου ή του τεχνίτη έτσι ώστε η ιδιότητα του γενικού εργολάβου να αποκτήσει νομική υπόσταση.
- γ) τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις του σε σχέση με την ευθύνη της ποιότητας και της ασφάλειας της κατασκευής, το χρονικό όριο ευθύνης του και την τεκμηρίωση της συμμετοχής του στο συγκεκριμένο έργο, ανεξάρτητα από τις αστικές ευθύνες που απορρέουν από τυχόν συμβάσεις ανάθεσης και ανάληψης του συγκεκριμένου έργου.
- δ) τα ίδια ισχύουν με τον περιορισμό του είδους της εργασίας και για τους υπεργολάβους, αλλά και τους τεχνίτες που ασχολούνται με τις επί μέρους εργασίες.

Η υποχρεωτική εγγραφή ξεκαθαρίζει το θέμα άμεσα, αλλά σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα ενέχει τον κίνδυνο της δημιουργίας επιχειρησιακού κόστους και παρενεργειών στην αγορά. Το μικτό σύστημα π.χ. διεία

προαιρετικής εγγραφής και υποχρεωτική εγγραφή στη συνέχεια, δημιουργεί την ανάγκη ενίσχυσης του θεσμού με ένα πλέγμα κινήτρων το οποίο θα δελεάσει τις επιχειρήσεις και θα τις οδηγήσει στην εγγραφή τους στο μητρώο. Σημειώνεται όμως ότι είναι πιθανή σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα η δημιουργία κραδασμών στην αγορά, αφού διαμέσου των διαδικασιών εγγραφής θα υπάρξουν και επιχειρήσεις ή επιτηδευματίες που δεν θα πληρούν τα κριτήρια και θα αποκλειστούν από την αγορά. Οι συνέπειες αυτού του ενδεχομένου θα χρειασθεί να έχουν προεκτιμηθεί. Πάντως για να αυξηθούν τα κίνητρα εγγραφής, ο θεσμός του μητρώου θα πρέπει να έχει “προικοδοτηθεί” απαρχής με πρόσθετα μέτρα ενίσχυσης του θεσμού, εκτός από την απλή ρυθμιστική εγγραφή.

2.1.5 Υπεργολάβοι και τεχνίτες

Υπεργολάβος είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διαθέτει πιστοποιημένα την εμπειρία και την γνώση για την κατασκευή τμήματος ή τμημάτων του έργου. Είναι εγγεγραμμένος στο αντίστοιχο μητρώο υπεργολάβων σε βαθμίδα αναλόγως της εμπειρίας του και εφαρμόζει τις εντολές του επιβλέποντος ή των επιβλεπόντων μηχανικών και του γενικού εργολάβου. Ακόμη έχει την ευθύνη για την τήρηση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από τις διατάξεις του Ν. 1396/83 και του Π.Δ. 305/96.

Τεχνίτης είναι το φυσικό πρόσωπο που διαθέτει πιστοποιημένα την εμπειρία και τη γνώση για την εκτέλεση συγκεκριμένης εργασίας ή εργασιών στο έργο και είναι εγγεγραμμένος στο αντίστοιχο μητρώο τεχνιτών. Εφαρμόζει τις εντολές του επιβλέποντα ή των επιβλεπόντων μηχανικών και του γενικού εργολάβου. Ο τεχνίτης είναι υποχρεωμένος να τηρεί τα προσωπικά μέτρα ασφαλείας του όπως αυτά του υποδεικνύονται και του παρέχονται από τον εργοδότη του και τους υπευθύνους του έργου.

Οι υπεργολάβοι ή και τεχνίτες αναλαμβάνουν με έγγραφο συμφωνητικό από τον ανάδοχο του έργου την κατασκευή επί μέρους εξειδικευμένων εργασιών, με σαφή οριοθέτηση της ευθύνης και των υποχρεώσεων τους.

2.1.5.α Ικανότητα και ευθύνες Υπεργολάβων

Ο όρος υπεργολάβος χρησιμοποιείται σε αντιδιαστολή με τον όρο γενικός εργολάβος (subcontractor - main contractor). Ο υπεργολάβος δεν είναι κατ' ανάγκη μία μικρή κατασκευαστική μονάδα, μπορεί να έχει και υπόσταση νομικού προσώπου, αποτελεί όμως «εξειδικευμένη μονάδα». Οι υπεργολάβοι αναλαμβάνουν την εκτέλεση εργασιών του τομέα εξειδίκευσής τους (μπορεί να είναι και περισσότεροι του ενός) με δικό τους προσωπικό και τεχνικά μέσα. Από πλευράς τυπικών και ουσιαστικών προσόντων αλλά και οικονομικού μεγέθους (κύκλου εργασιών), οι διαφοροποιήσεις των υπεργολαβικών μονάδων είναι σημαντικές. Από την ικανότητα και εμπειρία των υπεργολάβων εξαρτάται άμεσα η αρτιότητα και ποιότητα των επιμέρους κατασκευών που συνθέτουν το όλο έργο.

Η επίβλεψη της κατασκευής, όσο συστηματική και αν είναι, δεν υποκαθιστά την ικανότητα του υπεργολαβικού συνεργείου να εκτελέσει έντεχνα το κατασκευαστικό του αντικείμενο. Υπό τις σημερινές συνθήκες, ο οποιοσδήποτε τεχνίτης εξακολουθεί να μπορεί να δηλώσει υπεργολάβος, να συγκροτήσει κάποιο συνεργείο και να διεκδικεί και πολύ συχνά να αναλαμβάνει εργασίες. Βέβαια η κατάσταση έχει αλλάξει τα τελευταία χρόνια και αυτό έγινε γιατί το κράτος πρέπει να εισπράττει χρήματα. Παλαιότερα ουδείς υπεργολάβος είχε τιμολόγιο. Ουδείς είχε φορολογική ούτε νομική ή άλλη υπόσταση. Εδώ και μερικά χρόνια, τα πράγματα έχουν αλλάξει και έχουν απλουστευθεί. Υπάρχει ελάχιστο κόστος οικοδομών και ο υπεργολάβος είναι υποχρεωμένος να έχει ΑΦΜ και τιμολόγιο. Άρα, έστω και για λόγους σύλληψης της φορολογητέας ύλης, κάθε υπεργολάβος έχει αποκτήσει πλέον κάποιο πρόσωπο, έστω και μόνον απέναντι στην εφορία.

Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν ικανότατοι, έμπειροι και αξιόπιστοι υπεργολάβοι, πλην όμως δεν είναι διαπιστευμένοι και δεν διαθέτουν συχνά πτυχίο που να καταδεικνύει την κατασκευαστική τους ικανότητα και το δυναμικό τους. Καθώς το οικοδομικό έργο προχωράει από την θεμελίωση προς τα τελειώματα, η «μέση ποιότητα» των υπεργολάβων ανεβαίνει: οι υπεργολάβοι

κατασκευής φέροντος οργανισμού και οργανισμού πληρώσεως, των οποίων αντικείμενο είναι οι «βαρύτερες» εργασίες, υστερούν ως προς την οργάνωση και στάθμη εκπαίδευσης και στελέχωσης έναντι λ.χ. των υδραυλικών και των ηλεκτρολόγων. Οι τελευταίοι έχουν συγκροτήσει Ομοσπονδίες, οι οποίες δραστηριοποιούνται στην επιμόρφωση των μελών τους, την σύνταξη τεχνικών οδηγιών και την προώθηση κωδίκων επαγγελματικής δεοντολογίας. Πρέπει βέβαια να σημειωθεί ότι το αντικείμενο των εργασιών των τελευταίων δεν άπτεται τόσο της ασφάλειας της οικοδομής, όσο π.χ. το αντικείμενο των υπερβολάβων κατασκευών από σκυρόδεμα.

2.1.5.β Ικανότητα και ευθύνες Τεχνιτών

Οι οικοδομικές εργασίες σε όλη τους την κλίμακα απαιτούν εξειδικευμένο προσωπικό, το οποίο πρέπει απαραίτητα να γνωρίζει τους κανόνες της τέχνης και τεχνικής στον τομέα εξειδίκευσής του, να μπορεί να χειρίζεται υλικά, εργαλεία ή/και ειδικό κατασκευαστικό εξοπλισμό, να εκτελεί μετρήσεις, να διαβάσει τα κατασκευαστικά σχέδια και να είναι ενήμερο επί βασικών θεμάτων υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας. Η απόκτηση των απαιτούμενων αυτών γνώσεων και δεξιοτήτων απαιτεί εκπαίδευση και πρακτική εξάσκηση. Παράλληλα, οι συνεχείς τεχνολογικές εξελίξεις στον κατασκευαστικό τομέα με την εισαγωγή νέων υλικών και μεθόδων κατασκευής, καθιστούν επιβεβλημένη την συνεχιζόμενη εκπαίδευση/επιμόρφωση.

Στον χώρο της κατασκευής έχει εισέλθει κατά τα τελευταία χρόνια σημαντικός αριθμός αλλοδαπών, των οποίων τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα είναι συνήθως αδιευκρίνιστα. Η ποιότητα και η αρτιότητα των πάσης φύσεως κατασκευών, συναρτάται άμεσα με την ικανότητα και την εμπειρία των τεχνιτών. Κρίνεται ως εκ τούτου επιβεβλημένη η ανάγκη διαπίστευσης των τεχνιτών. Αυτό βέβαια συνεπάγεται την δημιουργία και τήρηση μητρώου σε εθνική κλίμακα, εγχείρημα σημαντικού μεν μεγέθους αλλά πολλαπλής χρησιμότητας.

Με τη διαπίστευση των φορέων πιστοποίησης προσώπων στον τομέα των τεχνικών έργων, όπως και στους άλλους τομείς αναμένεται να επιτευχθεί: α) ανεξάρτητη και αμερόληπτη επιβεβαίωση της αξιοπιστίας των φορέων πιστοποίησης προσώπων, β) αντικειμενική απόδειξη της ικανότητας των φορέων πιστοποίησης προσώπων να διενεργούν αξιόπιστη πιστοποίηση, γ) συνεχής παρακολούθηση της ικανότητας των φορέων να παρέχουν αξιόπιστες υπηρεσίες, δ) δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης στην αγορά, για τις υπηρεσίες που παρέχουν οι φορείς πιστοποίησης προσώπων αλλά και τα πιστοποιημένα πρόσωπα.

Το ΙΕΚΕΜ ΤΕΕ στη βάση των απαιτήσεων των σχημάτων πιστοποίησης και των επαγγελματικών περιγραμμάτων κάθε ειδικότητας τεχνίτη μπορεί να σχεδιάζει και να υλοποιεί, όπως και άλλοι, κατάλληλα εγκεκριμένοι, ιδιωτικοί και δημόσιοι φορείς, εκπαιδευτικά επιμορφωτικά προγράμματα που οδηγούν στην ανάλογη πιστοποίηση των φυσικών προσώπων που τα παρακολουθούν. Η εμπλοκή του ΙΕΚΕΜ ΤΕΕ, στην διαμόρφωση κατάλληλων και πιστοποιημένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων είναι βέβαιο ότι θα έχει ιδιαίτερως θετικά αποτελέσματα για τον επιδιωκόμενο στόχο που είναι η βελτίωση της ποιότητας των κατασκευών στη χώρα μας και ανάδειξη του καθοριστικού ρόλου του ΤΕΕ σε αυτό.

2.1.6 Παραγωγοί και Προμηθευτές υλικών

Έχει ιδιαίτερη σημασία ο καθορισμός της υποχρέωσης και της ευθύνης του παραγωγού και προμηθευτή υλικών για την διασφάλιση της ποιότητας του υλικού και της συμμόρφωσης με τα ισχύοντα πρότυπα και κανονισμούς.

Παραγωγός δομικών υλών, υλικών και ειδών είναι νομικό ή φυσικό πρόσωπο υπεύθυνο για την παροχή στους πελάτες του πιστοποιημένων δομικών υλών, υλικών και ειδών.

- Παράγει ύλες, υλικά και είδη που πληρούν τις ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές.

- Εκδίδει υποχρεωτικά πιστοποιητικό για την καταλληλότητα των προϊόντων έχοντας την πλήρη και αποκλειστική ευθύνη για αυτά.

Προμηθευτής δομικών υλών, υλικών και ειδών είναι νομικό ή φυσικό πρόσωπο το οποίο προμηθεύει στους πελάτες του πιστοποιημένα δομικά υλικά, ύλες και είδη.

- Οφείλει να διαθέτει πιστοποιητικά προέλευσης των υλικών. Υλικά προερχόμενα από χώρες της ΕΕ πρέπει να είναι εφοδιασμένα με το σήμα CE, το οποίο χορηγείται από διαπιστευμένους φορείς πιστοποίησης της ΕΕ (π.χ. ΕΛΟΤ) και υποδηλώνει πιστοποίηση συμμόρφωσης.
- Έχει υποχρέωση να αποθηκεύει και να διαφυλάττει τα προς διάθεση υλικά, ύλες και είδη σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ισχυόντων προτύπων και κανονισμών.

Για όλους τους παραπάνω παράγοντες που εμπλέκονται στην διαδικασία παραγωγής του οικοδομικού έργου πρέπει να θεσμοθετηθεί και το είδος των τυχόν διοικητικών κυρώσεων, που συναρτώνται με την άδεια ασκήσεως του επαγγέλματός τους και τους φορείς επιβολής των κυρώσεων αυτών. Πρέπει να σημειωθεί ότι διοικητικές κυρώσεις οι οποίες μάλιστα πρέπει να είναι δρακόντιες, προβλέπονται με το ισχύον σήμερα νομικό καθεστώς μόνο για τους θεωρούμενους μοναδικούς υπεύθυνους επιβλέποντες μηχανικούς με τάση μάλιστα αυξησεώς τους σε απολύτως απαράδεκτα όρια με τον υπό τροποποίηση Νόμο 3212.

2.1.7 Αρμόδιες Δημόσιες Υπηρεσίες για την κατασκευή των Ιδιωτικών Έργων

Είναι οι κατά περίπτωση δημόσιες υπηρεσίες που εμπλέκονται στην αδειοδότηση και υλοποίηση των ιδιωτικών έργων και είναι υπεύθυνες για το νομικό πλαίσιο και την εφαρμογή του, τον έλεγχο της τήρησης των προδιαγραφών και τον έλεγχο των κατασκευών.

• Πολεοδομικά Γραφεία - Διευθύνσεις Πολεοδομίας - Διευθύνσεις Περιβάλλοντος (βλ. και Σχέδιο νόμου «Νέος τρόπος έκδοσης οικοδομικών αδειών»). Με τις εισαγόμενες κανονιστικές διατάξεις για τον εξορθολογισμό της παραγωγής των ιδιωτικών έργων ανακύπτει η ανάγκη ελέγχου της εφαρμογής αυτών (π.χ. υποχρεωτική ανάθεση εκτέλεσης σε κατασκευαστή εγγεγραμμένο στο ΜΗ.Κ.Ι.Ε., έλεγχος εφαρμογής “πράσινου κουτιού” κλπ).

- Διευθύνσεις Περιβάλλοντος (κατά Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση).
- Κεντρικό και περιφερειακά εργαστήρια του υπουργείου ΥΠΥΜΕΔΙ
- Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Αρμοδιότητες όσον αφορά τον τομέα της κατασκευής:

- Έλεγχος εφαρμογής των Κοινοτικών Διατάξεων περί εναρμονισμένων προτύπων(hEN)
- Σήμα ποιότητας CE.
- Δειγματοληπτικοί έλεγχοι στην πηγή παραγωγής ή διάθεσης δομικών υλικών και προϊόντων.
- Πυροσβεστική Υπηρεσία: είναι αρμόδια για τον έλεγχο και έγκριση των μελετών ενεργητικής και παθητικής πυροπροστασίας. Οι διαδικασίες αυτές είναι συχνά χρονοβόρες.
- Αρχαιολογική Υπηρεσία (κατά τόπους Εφορείες Αρχαιοτήτων).
- Δασική Υπηρεσία (κατά τόπους αρμόδια Διεύθυνση Δασών).
- Επιθεώρηση Εργασίας.
- Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.).

Η Ελλάδα δεν εκπροσωπείται στην Ευρωπαϊκή Ένωση Φορέων Τεχνικών Εγκρίσεων (UEATc = European Union of Agreement Institutes of construction). Οι φορείς αυτοί πιστοποιούν τα δομικά υλικά ή προϊόντα που δεν υπάγονται στα εναρμονισμένα πρότυπα (hEN) και χορηγούν πιστοποιητικά Ευρωπαϊκής Τεχνικής Έγκρισης (ETA).

2.2 Καθορισμός νομικού πλαισίου ΜΗ.Σ.Ι.Ε. μέσω Προεδρικών Διαταγμάτων

Σύμφωνα με το Άρθρο 22 παρ. 8 του ΓΕΝΙΚΟΥ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ Ν. 1577/1985 όπως ισχύει από 13/6/2000 (Ν.2831/2000)

εκκρεμούν:

α) Π.Δ. που θα εκδίδονται, με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, στα οποία θα καθορίζονται και θα εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες, οι υποχρεώσεις και οι ευθύνες των παραγόντων οι οποίοι συμμετέχουν καθ' οιονδήποτε τρόπο στην παραγωγή των ιδιωτικών οικοδομικών έργων και εγκαταστάσεων. Ειδικότερα θα καθορίζονται και θα εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες, οι υποχρεώσεις και οι ευθύνες:

- του κυρίου του έργου
- του μελετητή μηχανικού κατά τομέα εργασιών
- του επιβλέποντος μηχανικού κατά τομέα εργασιών
- του γενικού εργολάβου του έργου
- του κατ' είδος εργασίας υπεργολάβου, τεχνικού και τεχνίτη
- των παραγωγών δομικών υλών, υλικών και ειδών
- των προμηθευτών δομικών υλών, υλικών και ειδών
- των κατά περίπτωση αρμοδίων δημοσίων υπηρεσιών και των στελεχών τους.

β) Με τα ίδια προεδρικά διατάγματα θα ορίζονται κατά περίπτωση τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες βάσει των οποίων οι εργολάβοι, υπεργολάβοι, παραγωγοί και προμηθευτές θα εντάσσονται στο αντίστοιχο μητρώο διά του οποίου θα πιστοποιείται η πληρότητα, ποιότητα και αξιοπιστία των παρεχόμενων υπηρεσιών, υλών, υλικών και ειδών. Δια του ίδιου προεδρικού διατάγματος θα ορίζονται τα όργανα και οι διαδικασίες σύνταξης των μητρώων εργολάβων, υπεργολάβων παραγωγών και προμηθευτών.

- γ) Με όμοιο προεδρικό διάταγμα θα καθορίζεται ο τρόπος επιμερισμού των ευθυνών των παραπάνω προσώπων, το είδος των κυρώσεων και τα κριτήρια και τα όργανα επιβολής αυτών.
- δ) Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής θα προσδιορίζονται τα έργα στο οποία ορίζεται απαραίτητως τεχνικός υπεύθυνος εργοταξίου, με κριτήρια το μέγεθος, το κόστος και τις τεχνικές ιδιαιτερότητές τους.
- ε) Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, θα καθορίζονται τα έργα για τα οποία τηρείται απαραίτητως βιβλίο εξέλιξης εργασιών. Η ίδια απόφαση θα καθορίζει τις λεπτομέρειες για την σύνταξη και τήρηση του βιβλίου.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3. ΜΗΤΡΩΑ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ – ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ – ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ **– ΚΡΙΤΗΡΙΑ**

3.1 Μελετητής

Είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ή/και σύμπραξη των προαναφερθέντων που του ανατίθεται η μελέτη από τον κύριο του έργου.

- Αναλαμβάνει και εκπονεί την μελέτη του έργου, ανάλογα με την εξειδίκευσή του και σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και προδιαγραφές εκπόνησης μελετών.
- Αναλαμβάνει επίσης την έκδοση της οικοδομικής αδείας ή/και λοιπών απαιτούμενων αδειών και είναι υποχρεωμένος να τροποποιήσει ή/και να συμπληρώσει την μελέτη κατ' απαίτηση των αρμοδίων υπηρεσιών.
- Είναι υποχρεωμένος να διορθώσει και να συμπληρώσει την μελέτη μετά από αιτιολογημένη απαίτηση του γενικού επιβλέποντα, με καταβολή, βέβαια της αντίστοιχης επιπλέον της αρχικής αμοιβής, εφόσον η διόρθωση δεν οφείλεται σε υπαιτιότητά του.
- Είναι υποχρεωμένος να δίνει τεχνικές διευκρινίσεις και σχέδια λεπτομερειών εάν ζητηθούν από τον επιβλέποντα.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να έχει τα ανάλογα προσόντα σύμφωνα με το γνωστικό αντικείμενο και την ειδικότητα. Έτσι η κατάταξη των μελετητών στα ιδιωτικά έργα γίνεται σε γενικές κατηγορίες όπως προκύπτουν από το γνωστικό τους αντικείμενο και την άδεια άσκησης επαγγέλματος.

Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η γνώση και η επιστημονική επάρκεια που χρειάζονται για την μελέτη και επομένως για την κατασκευή ενός άρτιου τεχνικού έργου χωρίς κακοτεχνίες, σε συμβατά με το νομοθετικό και επιστημονικό πλαίσιο προς όφελος του κυρίου του έργου με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας των κατασκευών.

3.2 Επιβλέπων

Η γενική επίβλεψη του ιδιωτικού έργου ανατίθεται σε τεχνικούς ανωτάτης ή ανωτέρας εκπαίδευσης της επιλογής του κυρίου του έργου, που πληρούν όμως τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από το γνωστικό τους αντικείμενο και την άδεια άσκησης επαγγέλματος.

- Αναλαμβάνει την εφαρμογή της μελέτης του έργου, ανάλογα με την εξειδίκευσή του και σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθετικές, επιστημονικές διατάξεις και προδιαγραφές, σε συνεργασία με τον εργολάβο του έργου.
- Είναι υποχρεωμένος να προτείνει τροποποίηση ή συμπλήρωση της μελέτης μετά από αιτιολόγηση σύμφωνα με νέα δεδομένα που προκύπτουν στην φάση της κατασκευής και δεν ήταν δυνατόν να ληφθούν υπ' όψη στην μελέτη.
- Είναι υποχρεωμένος να ζητά τεχνικές διευκρινίσεις και σχέδια λεπτομερειών από τον μελετητή.

Η κατάταξη των επιβλεπόντων στα ιδιωτικά έργα γίνεται σε γενικές κατηγορίες όπως προκύπτουν από το γνωστικό τους αντικείμενο και την άδεια άσκησης επαγγέλματος. Έτσι διασφαλίζεται η γνώση και η επιστημονική επάρκεια που χρειάζονται για την σωστή εφαρμογή της μελέτης και επομένως

για την κατασκευή ενός άρτιου τεχνικού έργου χωρίς κακοτεχνίες, σε συμβατά με το νομοθετικό και το επιστημονικό πλαίσιο προς όφελος του κυρίου του έργου με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας των κατασκευών.

3.3 Μητρώο 1 – Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων

3.3.1 Γενικός Εργολάβος – Κατασκευαστική Επιχείρηση

Η δυνατότητα κατασκευής ιδιωτικών έργων από ημεδαπές ή και αλλοδαπές νόμιμα εγκατεστημένες στην Ελλάδα επιχειρήσεις, παρέχεται σ' αυτές που είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων (ΜΗ.Κ.Ι.Ε.) και κατατάσσονται σε διαβάθμιση, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται σε άρθρο ή/και παράγραφο παρακάτω. Οι επιχειρήσεις αυτές μπορούν να είναι ατομικές επιχειρήσεις ή και νομικά πρόσωπα.

Στο Μητρώο αυτό εγγράφονται οι Διπλωματούχοι Μηχανικοί του Ε.Μ.Π. των Πολυτεχνικών Σχολών της χώρας και των ισοτίμων σχολών του εξωτερικού, καθώς και οι πτυχιούχοι υπομηχανικοί, πτυχιούχοι των τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των πρώην ανωτέρων τεχνικών σχολών της ημεδαπής ή ισοτίμων σχολών της αλλοδαπής που ασχολούνται με την κατασκευή έργων, έχοντας τα νόμιμα προσόντα όπως προκύπτει από τον τίτλο σπουδών και από τα επαγγελματικά δικαιώματα.

Η εγγραφή γίνεται σε βαθμίδες ανάλογα με την εμπειρία όπως ορίζεται σε επόμενο άρθρο ή/και παράγραφο και σε κατηγορία έργων όπως αναφέρεται στην επόμενη παράγραφο.

3.3.1.α Η εγγραφή στο Μητρώο Κατασκευαστών (ΜΗ.Κ.Ι.Ε) των διπλωματούχων των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή ισοτίμων σχολών της αλλοδαπής που ασχολούνται με την κατασκευή έργων, γίνεται στις ακόλουθες κατηγορίες έργων ή εξειδικευμένων εργασιών:

1. Των Πολιτικών Μηχανικών στις κατηγορίες έργων οδοποιΐας, λιμενικών οικοδομικών, υδραυλικών, βιομηχανικών και ενεργειακών έργων.
2. Των Αρχιτεκτόνων στην κατηγορία οικοδομικών έργων, έργων πρασίνου και των λοιπών κατηγοριών όπως αυτές προκύπτουν από την άδεια άσκησης επαγγέλματος.
3. Των Τοπογράφων στις κατηγορίες έργων οδοποιΐας, οικοδομικών και υδραυλικών.
4. Των Ηλεκτρολόγων, των Μηχανολόγων, των Ηλεκτρολόγων - Μηχανολόγων και των Ναυπηγών Μηχανολόγων στις κατηγορίες των ηλεκτρομηχανολογικών, βιομηχανικών, ενεργειακών έργων όπως και στην κατηγορία των υδραυλικών υπό πίεση έργων.
5. Των Ναυπηγών και των Ναυπηγών Μηχανολόγων στις κατηγορίες πλωτών έργων και εγκαταστάσεις ναυπηγείων.
6. Των Μηχανικών μεταλλείων στις κατηγορίες των βιομηχανικών, ενεργειακών έργων και έργων αποκαλύψεων μεταλλείων και γεωτρήσεων.
7. Των Μεταλλουργών στις κατηγορίες των βιομηχανικών, ενεργειακών έργων και έργων καθαρισμού και επεξεργασίας νερού, υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων.
8. Των Χημικών Μηχανικών στις κατηγορίες βιομηχανικών, ενεργειακών και έργων καθαρισμού και επεξεργασίας νερού και υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων.
9. Των Ηλεκτρονικών-Μηχανικών στις κατηγορίες έργων ηλεκτρονικού εξοπλισμού και εγκατάστασης δικτύων.
10. Στο Μητρώο εγγράφονται επίσης και οι πιο κάτω διπλωματούχοι ΑΕΙ που κατατάσσονται στις ακόλουθες εξειδικευμένες εργασίες:
  1. Οι Γεωπόνοι στην κατηγορία έργων πρασίνου.
  2. Οι Δασολόγοι στην κατηγορία έργων πρασίνου.
  3. Οι Γεωλόγοι στην κατηγορία έργα γεωτρήσεων.

3.3.1.β Η εγγραφή στο Μητρώο των πτυχιούχων υπομηχανικών, των πτυχιούχων τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και πρώην ανωτέρων τεχνικών σχολών της ημεδαπής ή ισοτίμων σχολών της αλλοδαπής που

ασχολούνται με την κατασκευή έργων, γίνεται στις ακόλουθες κατηγορίες έργων ή εξειδικευμένων εργασιών:

1. Των Πολιτικών-Υπομηχανικών στις κατηγορίες έργων οδοποιΐας, οικοδομικών, υδραυλικών, βιομηχανικών και ενεργειακών έργων.
2. Των Ηλεκτρολόγων, των Μηχανολόγων και των Ηλεκτρολόγων-Μηχανολόγων Υπομηχανικών στις κατηγορίες των ηλεκτρομηχανολογικών, βιομηχανικών, ενεργειακών έργων όπως και στην κατηγορία των υδραυλικών υπό πίεση έργων.
3. Των πτυχιούχων ΤΕΙ του Τμήματος Πολιτικών Δομικών Έργων και των πτυχιούχων πρώην ΑΣΤΕΜ των ΚΑΤΕΕ Τμήματος Τεχνολόγων Πολιτικών, Κατεύθυνσης Δομικών Έργων στις κατηγορίες των οικοδομικών, βιομηχανικών, ενεργειακών έργων για τα περιλαμβανόμενα σ' αυτές δομικά έργα.
4. Των πτυχιούχων ΤΕΙ του Τμήματος Πολιτικών Έργων Υποδομής και των πτυχιούχων πρώην ΑΣΤΕΜ των ΚΑΤΕΕ, Τμήματος Τεχνολόγων, Πολιτικών, Κατεύθυνσης Συγκοινωνιακών και Υδραυλικών έργων στις κατηγορίες οδοποιΐας, υδραυλικών και λιμενικών έργων.
5. Των πτυχιούχων ΤΕΙ του Τμήματος Τοπογραφίας και των πτυχιούχων πρώην ΑΣΤΕΜ των ΚΑΤΕΕ, Τμήματος Τεχνολόγων Τοπογράφων στις κατηγορίες οδοποιΐας, υδραυλικών και λιμενικών έργων.
6. Των πτυχιούχων ΤΕΙ των Τμημάτων Μηχανολογίας, Ηλεκτρολογίας, Ενεργειακής Τεχνικής και Μηχανολογικών κατασκευών-εγκαταστάσεων και παραγωγής όπως και των πτυχιούχων πρώην ΑΣΤΕΜ των ΚΑΤΕΕ, Τμήματος Τεχνολόγων Μηχανολόγων και Τεχνολόγων Ηλεκτρολόγων στις κατηγορίες ηλεκτρομηχανολογικών, βιομηχανικών και ενεργειακών έργων. Οι πτυχιούχοι ΤΕΙ των Τμημάτων Μηχανολογίας και Μηχανολογικών κατασκευών και οι πτυχιούχοι πρώην ΑΣΤΕΜ των ΚΑΤΕΕ, Τμήματος Τεχνολόγων Μηχανολόγων εγγράφονται και στην κατηγορία υδραυλικών έργων για τα περιλαμβανόμενα σ' αυτήν υδραυλικά έργα υπό πίεση.
7. Των πτυχιούχων ΤΕΙ του Τμήματος Ναυπηγικής, των Ναυπηγών Υπομηχανικών και των πτυχιούχων πρώην ΑΣΤΕΜ των ΚΑΤΕΕ, Τμήματος Τεχνολόγων Ναυπηγών στις κατηγορίες πλωτών έργων και εγκαταστάσεων ναυπηγείων.

8. Των πτυχιούχων ΤΕΙ των Τμημάτων Αυτοματισμού, Ηλεκτρονικής και Ηλεκτρονικών υπολογιστικών συστημάτων όπως και των Ηλεκτρονικών Υπομηχανικών και των πτυχιούχων πρώην ΑΣΤΕΜ των ΚΑΤΕΕ, Τμήματος Τεχνολόγων Ηλεκτρονικών στις κατηγορίες έργων ηλεκτρονικού εξοπλισμού.
9. Των πτυχιούχων ΤΕΙ του Τμήματος Τεχνολογίας πετρελαίου και των πτυχιούχων πρώην ΑΣΤΕΜ των ΚΑΤΕΕ, Τμήματος Τεχνολόγων Χημικών πετρελαίου στα έργα γεωτρήσεων.
10. Στο Μητρώο εγγράφονται και κατατάσσονται επίσης και οι πτυχιούχοι Τεχνολόγοι Γεωπονίας και Τεχνολόγοι Δασοπονίας στις κατηγορίες έργα πρασίνου.

3.3.2 Βαθμίδες και απαιτούμενη εμπειρία Μητρώου 1. (Γενικός Εργολάβος – Κατασκευαστική Επιχείρηση)

3.3.2.1 Κατηγορία 1.1. Συνήθη Οικοδομικά Έργα

Συνήθη οικοδομικά έργα ορίζονται οι κατασκευές που περιλαμβάνουν μονοκατοικίες, πολυκατοικίες, συγκροτήματα κατοικιών, γραφεία, επαγγελματικούς χώρους, κλπ.

Κατατάσσονται σε Βαθμίδες ως εξής σύμφωνα με το μέγεθος κατασκευής:

- **Α' ΒΑΘΜΙΔΑ** : Κατασκευές έως και 200 Μ2 Σ.Δ.
- **Β' ΒΑΘΜΙΔΑ** : Κατασκευές έως και 1000 Μ2 Σ.Δ.
- **Γ' ΒΑΘΜΙΔΑ** : Κατασκευές έως και 2500 Μ2 Σ.Δ.
- **Δ' ΒΑΘΜΙΔΑ** : Κατασκευές έως και 6000 Μ2 Σ.Δ.
- **Ε' ΒΑΘΜΙΔΑ** : Κατασκευές χωρίς περιορισμό.

Στις βαθμίδες (Δ' και Ε') γίνεται κατάταξη κατασκευαστικών επιχειρήσεων μόνο σε μορφή νομικού προσώπου (π.χ. Α.Ε.) ή κοινοπραξίας.

Στις περιπτώσεις νομικών προσώπων (π.χ. Α.Ε.), επιτρέπεται η ανάθεση κατασκευής έργων με κατώτατο όριο την Γ' Βαθμίδα.

Η απαιτούμενη εμπειρία ανά βαθμίδα ορίζεται ως εξής:

- **Α' Βαθμίδα:** εγγράφονται απευθείας οι Διπλ. Μηχανικοί με άδεια άσκησης επαγγέλματος* καθώς και οι πτυχιούχοι ΤΕΙ κτλ. αναλόγων ειδικοτήτων με 3ετή αποδεδειγμένη εμπειρία.
- **Β' Βαθμίδα:** εμπειρία σε κατασκευή 500Μ2 Σ.Δ. ή σε επίβλεψη 1000Μ2 στην αντίστοιχη κατηγορία και α) για τους Διπλ. Μηχανικούς 3 έτη άσκησης επαγγέλματος, β) 6 έτη για τους πτυχιούχους ΤΕΙ κτλ αναλόγων ειδικοτήτων.
- **Γ' Βαθμίδα:** εμπειρία σε κατασκευή 1500Μ2 Σ.Δ. ή σε επίβλεψη 3000Μ2 στην αντίστοιχη κατηγορία και α) για τους Διπλ. Μηχανικούς 7 έτη άσκησης επαγγέλματος, β) 10 έτη για τους πτυχιούχους ΤΕΙ κτλ αναλόγων ειδικοτήτων.
- **Δ' Βαθμίδα:** κοινοπραξία ή εταιρία με στελέχωση 2 πτυχίων Γ' Βαθμίδας οικοδομικών και 1 πτυχίο Γ' Βαθμίδας Η-Μ.
- **Ε' Βαθμίδα:** κοινοπραξία ή εταιρία με στελέχωση όπως η Δ' βαθμίδα και εμπειρία σε κατασκευή 10000Μ2.

*Διπλ. Μηχανικοί με άδεια άσκησης επαγγέλματος νοούνται οι Διπλωματούχοι Μηχανικοί του Ε.Μ.Π. των Πολυτεχνικών Σχολών της χώρας και των ισοτίμων σχολών του εξωτερικού, έχοντας τα νόμιμα προσόντα όπως αυτά προκύπτουν από τον τίτλο σπουδών και με άδεια άσκησης επαγγέλματος από το ΤΕΕ με τα αντίστοιχα επαγγελματικά δικαιώματα.

Η εκτέλεση έργου με αυτεπιστασία σε οικοδομικά έργα, περιορίζεται σε εργασίες μικρής κλίμακας όπως αυτές ορίζονται από το νόμο και μόνο.

3.3.2.2 Κατηγορία 1.2. Βιομηχανικά κτίρια

Βιομηχανικά κτίρια ορίζονται οι κατασκευές που στεγάζουν βιομηχανίες, βιοτεχνίες, εργαστήρια, κλπ καθώς και υπόγειοι χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων, αθλητικές εγκαταστάσεις στεγασμένες ή μη, κλπ.

Κατατάσσονται σε Βαθμίδες ως εξής σύμφωνα με το μέγεθος κατασκευής:

- **Α' ΒΑΘΜΙΔΑ** : Κατασκευές έως και 1000 Μ2 Σ.Δ.
- **Β' ΒΑΘΜΙΔΑ** : Κατασκευές έως και 2500 Μ2 Σ.Δ.
- **Γ' ΒΑΘΜΙΔΑ** : Κατασκευές έως και 6000 Μ2 Σ.Δ.
- **Δ' ΒΑΘΜΙΔΑ** : Κατασκευές χωρίς περιορισμό.

Στις βαθμίδες (Γ' και Δ') γίνεται κατάταξη κατασκευαστικών επιχειρήσεων μόνο σε μορφή νομικού προσώπου (π.χ. Α.Ε.) ή κοινοπραξίας.

Στις περιπτώσεις νομικών προσώπων (π.χ. Α.Ε.), επιτρέπεται η ανάθεση κατασκευής έργων με κατώτατο όριο την Γ' Βαθμίδα.

Η Απαιτούμενη Εμπειρία ανά βαθμίδα ορίζεται ως εξής:

- **Α' Βαθμίδα:** εμπειρία σε κατασκευή 500Μ2 Σ.Δ ή σε επίβλεψη 1000Μ2 στην κατηγορία 1.1 και α) για τους Διπλ. Μηχανικούς 3 έτη άσκησης επαγγέλματος, β) 6 έτη για τους πτυχιούχους ΤΕΙ κτλ αναλόγων ειδικοτήτων.
- **Β' Βαθμίδα:** εμπειρία σε κατασκευή 1500Μ2 Σ.Δ. ή σε επίβλεψη 3000Μ2 στην αντίστοιχη κατηγορία και α) για τους Διπλ. Μηχανικούς 7 έτη άσκησης επαγγέλματος, β) 10 έτη για τους πτυχιούχους ΤΕΙ κτλ αναλόγων ειδικοτήτων.
- **Γ' Βαθμίδα:** κοινοπραξία ή εταιρία με στελέχωση 2 πτυχίων Γ' Βαθμίδας οικοδομικών και 1 πτυχίο Γ' Βαθμίδας Η-Μ.
- **Δ' Βαθμίδα:** κοινοπραξία ή εταιρία με στελέχωση όπως η Δ' βαθμίδα και εμπειρία σε κατασκευή 10000Μ2.

3.3.2.3 Κατηγορία 1.3. Έργα που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως χώροι συνάθροισης κοινού

Σαν τέτοια έργα ορίζονται ξενοδοχεία, πολυκαταστήματα, τράπεζες, νοσοκομεία, εκπαιδευτήρια, χώροι ψυχαγωγίας, υπόγειοι χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων, αθλητικές εγκαταστάσεις στεγασμένες ή μη, ιεροί ναοί κλπ.

Κατατάσσονται σε Βαθμίδες ως εξής σύμφωνα με το μέγεθος κατασκευής:

- **Α' ΒΑΘΜΙΔΑ** : Κατασκευές έως και 1000 Μ2 Σ.Δ.
- **Β' ΒΑΘΜΙΔΑ** : Κατασκευές έως και 2500 Μ2 Σ.Δ.
- **Γ' ΒΑΘΜΙΔΑ** : Κατασκευές έως και 6000 Μ2 Σ.Δ.
- **Δ' ΒΑΘΜΙΔΑ** : Κατασκευές χωρίς περιορισμό.

Στις βαθμίδες (Γ' και Δ') γίνεται κατάταξη κατασκευαστικών επιχειρήσεων μόνο σε μορφή νομικού προσώπου Α.Ε. ή κοινοπραξίας.

Στις περιπτώσεις νομικών προσώπων (Α.Ε.), επιτρέπεται η ανάθεση κατασκευής έργων με κατώτατο όριο την Γ' Βαθμίδα.

Η Απαιτούμενη Εμπειρία ανά βαθμίδα ορίζεται ως εξής:

- **Α' Βαθμίδα:** εμπειρία σε κατασκευή 500Μ2 Σ.Δ ή σε επίβλεψη 1000Μ2 στην κατηγορία 1.1 και α) για τους Διπλ. Μηχανικούς 3 έτη άσκησης επαγγέλματος, β) 6 έτη για τους πτυχιούχους ΤΕΙ κτλ αναλόγων ειδικοτήτων.
- **Β' Βαθμίδα:** σε κατασκευή 1500Μ2 Σ.Δ. ή σε επίβλεψη 3000Μ2 στην αντίστοιχη κατηγορία και α) για τους Διπλ. Μηχανικούς 7 έτη άσκησης επαγγέλματος, β) 10 έτη για τους πτυχιούχους ΤΕΙ κτλ αναλόγων ειδικοτήτων.
- **Γ' Βαθμίδα:** κοινοπραξία - εταιρία με στελέχωση 2 πτυχίων Β' Βαθμίδας οικοδομικών και 1 πτυχίο Η-Μ.
- **Δ' Βαθμίδα:** κοινοπραξία – εταιρία με στελέχωση όπως η Δ' βαθμίδα και εμπειρία σε κατασκευή 10000Μ2.

3.3.2.4 Κατηγορία 1.4. Ειδικά οικοδομικά έργα τα οποία απαιτούν ιδιαίτερες τεχνικές γνώσεις και εμπειρία

Τέτοιες κατασκευές ορίζονται οι επισκευές σεισμοπλήκτων, συντηρήσεις διατηρητέων κτιρίων, στατικές ενισχύσεις κτιρίων, που δεν έχουν συντελεστή δόμησης αλλά είναι απαραίτητη η έκδοση άδειας από την υπάρχουσα νομοθεσία.

- **Α' ΒΑΘΜΙΔΑ** : Κατασκευές έως και 1000 Μ2 Σ.Δ.
- **Β' ΒΑΘΜΙΔΑ** : Κατασκευές έως και 2500 Μ2 Σ.Δ.
- **Γ' ΒΑΘΜΙΔΑ** : Κατασκευές έως και 6000 Μ2 Σ.Δ.
- **Δ' ΒΑΘΜΙΔΑ** : Κατασκευές χωρίς περιορισμό.

Στις βαθμίδες (Γ' και Δ') γίνεται κατάταξη κατασκευαστικών επιχειρήσεων μόνο σε μορφή νομικού προσώπου Α.Ε. ή κοινοπραξίας.

Στις περιπτώσεις νομικών προσώπων (Α.Ε.), επιτρέπεται η ανάθεση κατασκευής έργων με κατώτατο όριο την Γ' Βαθμίδα.

Η Απαιτούμενη Εμπειρία ανά βαθμίδα ορίζεται ως εξής:

- **Α' Βαθμίδα:** εμπειρία σε κατασκευή 500Μ2 Σ.Δ ή σε επίβλεψη 1000Μ2 στην αντίστοιχη κατηγορία και α) για τους Διπλ. Μηχανικούς 3 έτη άσκησης επαγγέλματος, β) 6 έτη για τους πτυχιούχους ΤΕΙ κτλ αναλόγων ειδικοτήτων.
- **Β' Βαθμίδα:** απαιτείται εμπειρία σε κατασκευή 1500Μ2 Σ.Δ. ή σε επίβλεψη 3000Μ2 στην αντίστοιχη κατηγορία και α) για τους Διπλ. Μηχανικούς 7 έτη άσκησης επαγγέλματος, β) 10 έτη για τους πτυχιούχους ΤΕΙ κτλ αναλόγων ειδικοτήτων.
- **Γ' Βαθμίδα:** κοινοπραξία - εταιρία με στελέχωση 2 πτυχίων Β' Βαθμίδας οικοδομικών και 1 πτυχίο Η-Μ.
- **Δ' Βαθμίδα:** κοινοπραξία – εταιρία με στελέχωση όπως η Δ' βαθμίδα και εμπειρία σε κατασκευή 10000Μ2.

3.3.2.5 Κατάταξη λοιπών έργων

Για τα υπόλοιπα έργα η κατάταξη γίνεται στις παρακάτω κατηγορίες σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο άρθρο 3 του παρόντος:

1. Των Πολιτικών Μηχανικών στις κατηγορίες έργων οδοποιΐας υδραυλικών και βιομηχανικών και ενεργειακών έργων.
2. Των Αρχιτεκτόνων στην κατηγορία έργων πρασίνου και των λοιπών κατηγοριών όπως αυτές προκύπτουν από την άδεια άσκησης επαγγέλματος.
3. Των Τοπογράφων στις κατηγορίες έργων οδοποιΐας, υδραυλικών .
4. Των Ηλεκτρολόγων, των Μηχανολόγων, των Ηλεκτρολόγων - Μηχανολόγων και των Ναυπηγών Μηχανολόγων στις κατηγορίες των ηλεκτρομηχανολογικών, βιομηχανικών, ενεργειακών έργων όπως και στην κατηγορία των υδραυλικών υπό πίεση έργων.
5. Των Ναυπηγών και των Ναυπηγών Μηχανολόγων στις κατηγορίες πλωτών έργων και εγκαταστάσεις ναυπηγείων.
6. Των Μηχανικών μεταλλείων στις κατηγορίες των βιομηχανικών, ενεργειακών έργων και έργων αποκαλύψεων μεταλλείων και γεωτρήσεων.
7. Των Μεταλλουργών στις κατηγορίες των βιομηχανικών, ενεργειακών έργων και έργων καθαρισμού και επεξεργασίας νερού, υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων.
8. Των Χημικών Μηχανικών στις κατηγορίες βιομηχανικών, ενεργειακών και έργων καθαρισμού και επεξεργασίας νερού και υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων.
9. Των Ηλεκτρονικών-Μηχανικών στις κατηγορίες έργων ηλεκτρονικού εξοπλισμού και εγκατάστασης δικτύων.
10. Στο Μητρώο εγγράφονται επίσης και οι πιο κάτω διπλωματούχοι ΑΕΙ που κατατάσσονται στις ακόλουθες εξειδικευμένες εργασίες:
  1. Οι Γεωπόνοι στην κατηγορία έργων πρασίνου.
  2. Οι Δασολόγοι στην κατηγορία έργων πρασίνου.
  3. Οι Γεωλόγοι στην κατηγορία έργα γεωτρήσεων.

Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού μετά από σύμφωνη γνώμη και πρόταση του ΤΕΕ θα καθοριστούν βαθμίδες.

3.4 Μητρώο 2 – Υπεργολάβος

3.4.1 Γενικά

Στο Μητρώο υπεργολάβων εγγράφονται πρόσωπα που διαθέτουν πιστοποιημένα την εμπειρία και τη γνώση για την κατασκευή τμήματος ή τμημάτων του έργου.

3.4.2 Βαθμίδες και απαιτούμενη εμπειρία

Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο περί ειδικοτήτων υπεργολάβων εγγράφονται σε βαθμίδα αναλόγως της εμπειρίας τους ως εξής:

- **Α' Βαθμίδα:** Εγγράφονται όσοι διαθέτουν άδεια άσκησης επαγγέλματος από νομίμως αναγνωρισμένο σωματείο καθώς και την απαιτούμενη άδεια για την άσκηση του επαγγέλματος από Δημόσια Αρχή σε περιπτώσεις επαγγελματιών που απαιτείται τέτοια άδεια από τον νόμο.
- **Β' Βαθμίδα:** Εγγράφονται όσοι διαθέτουν άδεια επαγγέλματος από νομίμως αναγνωρισμένο σωματείο καθώς και την απαιτούμενη άδεια για την άσκηση του επαγγέλματος από Δημόσια Αρχή σε περιπτώσεις επαγγελματιών που απαιτείται τέτοια άδεια από τον νόμο. Για την εγγραφή στην Β' Βαθμίδα τίθεται ως όριο η 5ετία από της αποκτήσεως της σχετικής άδειας.
- Στις περιπτώσεις όπου από το νόμο δεν απαιτείται ειδική άδεια άσκησης επαγγέλματος και εγγραφή σε αντίστοιχο σωματείο οι ενδιαφερόμενοι εγγράφονται σε βασικές κατηγορίες οι οποίες αναφέρονται σε επόμενη παράγραφο του άρθρου αυτού και οι βαθμίδες θα δημιουργηθούν μετά από προτάσεις επαγγελματικών οργανώσεων, σωματείων και του ΤΕΕ, με σχετική υπουργική απόφαση του αρμόδιου Υπουργού.

3.4.2.1 Υδραυλικοί, εγκαταστάτες ηλεκτρολόγοι και ψυκτικοί

Πιστοποιημένοι υπεργολάβοι είναι σήμερα μόνον οι υδραυλικοί, οι εγκαταστάτες ηλεκτρολόγοι και οι ψυκτικοί.

Η αδειοδότηση των υδραυλικών έχει θεσμοθετηθεί με το Π.Δ. 38/91. Προβλέπονται επτά κατηγορίες αδειών για τους υδραυλικούς, οι οποίες με βάση το Π.Δ. δίδονται μόνον σε αποφοίτους Τεχνικών Σχολών. Ανώτατο κλαδικό όργανο των υδραυλικών αποτελεί η Ομοσπονδία Βιοτεχνών Υδραυλικών Ελλάδας (Ο.Β.Υ.Ε.), η οποία επιδεικνύει σημαντική δραστηριότητα στην επιμόρφωση και τεχνική υποστήριξη των μελών της (διοργάνωση σεμιναρίων, εκδόσεις τεχνικών εγχειριδίων, ιστοσελίδα www.obye.gr με εκτεταμένο ενημερωτικό υλικό).

Το επάγγελμα του εγκαταστάτη ηλεκτρολόγου είναι κατοχυρωμένο από το 1934 με τον Ν. 6422/34 και με σχετικά διατάγματα που έχουν εκδοθεί μέχρι σήμερα. Οι αδειούχοι εγκαταστάτες ηλεκτρολόγοι είναι εγγεγραμμένοι σε νομαρχιακά μητρώα και έχουν κατά νόμο δυνατότητα ανάληψης δημοσίων έργων.

Ανώτατο κλαδικό όργανο των Εγκαταστατών Ηλεκτρολόγων αποτελεί η Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων Εργοληπτών Ηλεκτρολόγων (Π.Ο.Σ.Ε.Η., www.poseh.gr). Η Π.Ο.Σ.Ε.Η. ιδρύθηκε το 1974 και αποτελεί μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Εργοληπτών Ηλεκτρολόγων (Α.Ι.Ε.).

Για τους ψυκτικούς σύμφωνα με το Π.Δ. 87/96 υπάρχει κατάταξη και των ψυκτικών εγκαταστάσεων αλλά και των αδειών των ψυκτικών.

Επομένως δεν απαιτείται καμιά πρόσθετη ρύθμιση για τους κλάδους αυτούς, πρέπει όμως απλά να ενταχθούν στο ενιαίο Μητρώο Υπεργολάβων.

Για τις υπόλοιπες ειδικότητες προτείνονται οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

Οι κατέχοντες πιστοποιητικό της 4ης κλίμακας εργατοτεχνικού προσωπικού (Τεχνίτης Α') θα έχουν την δυνατότητα άσκησης υπεργολαβικής δραστηριότητας στον τομέα εξειδίκευσής τους.

Ομοίως δυνατότητα άσκησης υπεργολαβικής δραστηριότητας έχουν όλοι οι διπλωματούχοι και πτυχιούχοι Μηχανικοί.

3.4.2.2 Κατηγορίες υπεργολαβικής δραστηριότητας

Διακρίνονται οι ακόλουθες βασικές κατηγορίες υπεργολαβικής δραστηριότητας:

- Χωματοουργικές εργασίες
- Κατεδαφίσεις
- Κατασκευές από σκυρόδεμα
- Τοιχοδομές
- Λιθοδομές
- Επιχρίσματα
- Μαρμαρικές εργασίες
- Μωσαϊκά
- Τοποθέτηση πλακιδίων
- Μονώσεις
- Σιδηρουργικές εργασίες - μεταλλικές κατασκευές Αλουμινοκατασκευές
- Ξυλουργικές εργασίες, κατασκευή ξύλινων δαπέδων
- Κατασκευή κεραμοσκεπών
- Υδραυλικές εργασίες (μέλη της Ο.Β.Υ.Ε.)
- Ηλεκτρολογικές εργασίες (ισχυρά και ασθενή ρεύματα)
- Εγκαταστάσεις κεντρικής θέρμανσης, καυσίμου αερίου (μέλη της Ο.Β.Υ.Ε)
- Εγκαταστάσεις κλιματισμού (Ψυκτικοί)
- Υαλουργικές εργασίες
- Χρωματισμοί
- Εργασίες πρασίνου

Οι προσωπικές υπεργολαβικές επιχειρήσεις μπορούν να ασκούν δραστηριότητα μόνον στο αντικείμενο εξειδίκευσης του έχοντος το δικαίωμα σύστασης τέτοιας επιχείρησης (κάτοχος πτυχίου Τεχνίτη Α' κατά το άρθρο 7). Οι υπεργολαβικές επιχειρήσεις μπορεί να είναι και νομικά πρόσωπα (Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε. ή Α.Ε.). Στην περίπτωση αυτή μπορούν να ασκούν δραστηριότητα εφ' όσον οι εταίροι που τις απαρτίζουν ή τα μέλη του Δ.Σ. της εταιρείας έχουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις.

3.5 Μητρώο 3 – Τεχνίτης

3.5.1 Γενικά

Στο Μητρώο Τεχνιτών εγγράφονται πρόσωπα που κατέχουν πιστοποιημένα την εμπειρία και την γνώση για την παροχή εργασίας τμήματος ή τμημάτων του έργου. Η συγκρότηση του μητρώου 3 πρέπει να γίνει σε συνεργασία με την ομοσπονδία οικοδόμων και άλλα συναφή κλαδικά επαγγελματικά σωματεία κατ' αντιστοιχία με τους υδραυλικούς και ηλεκτρολόγους, εφ' όσον δεν καθορισθούν απαιτήσεις κατοχής άδειας άσκησης επαγγέλματος από δημόσια αρχή.

3.5.2 Βαθμίδες και απαιτούμενη εμπειρία

Προτείνονται:

- **Α' Βαθμίδα:** Εργάτης με πιστοποιημένα 500 ένημα ΙΚΑ κατατάσσεται στην Β' Βαθμίδα.
- **Β' Βαθμίδα:** Βοηθός με πιστοποιημένα 700 ένημα ΙΚΑ και βεβαίωση εμπειρίας από εργοδότη και με εξέταση σε εξεταστικό κέντρο στην ειδικότητα που έχει επιλέξει, κατατάσσεται στην Γ' Βαθμίδα.
- **Γ' Βαθμίδα:** Τεχνίτης Β' με εγγραφή στο Μητρώο Τεχνιτών με πιστοποιημένα 1.000 ένημα ΙΚΑ, την βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Τεχνιτών της ανάλογης ειδικότητας και την τεχνική εμπειρία κατατάσσεται στην Δ' Βαθμίδα.

- **Δ' Βαθμίδα:** Τεχνίτης Α'.

Οι απόφοιτοι των Τ.Ε.Λ. και των Ι.Ε.Κ. μπορούν να εντάσσονται στην Γ' Βαθμίδα μετά την αποφοίτησή τους και μετά διετή παραμονή και κατόπιν εξετάσεων να εντάσσονται στην Δ' Βαθμίδα. Από τον ΟΑΕΔ δημιουργούνται εξεταστικά κέντρα ανά Νομό, τα οποία θα χορηγούν πιστοποιητικά για τις δύο τελευταίες κλίμακες και θα εκδίδουν βεβαιώσεις για την εγγραφή στα Μητρώα.

Για τους αλλοδαπούς που ενδιαφέρονται να ενταχθούν στα Μητρώα Τεχνιτών, θα ισχύσουν αυστηρότερα κριτήρια (π.χ. επιπρόσθετα εξετάσεις σε ανάγνωση και γραφή στοιχειωδώς).

Οι κατέχοντες πιστοποιητικό της Δ' Βαθμίδας (Τεχνίτης Α') έχουν την δυνατότητα άσκησης υπεργολαβικής δραστηριότητας, εφόσον το επιθυμούν και εγγραφούν στο αντίστοιχο μητρώο.

Επίσης μέχρι την έκδοση των σχετικών αποφάσεων ως τεχνίτες, συμμετέχοντες στην εκτέλεση τεχνικών έργων νοούνται όσοι νομίμως είναι εγκατεστημένοι στη χώρα και εργάζονται σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο. Η δημιουργία των σχετικών Μητρώων διασφαλίζει την καλύτερη λειτουργία και έλεγχο της κατασκευής προς όφελος του εντολέα και του κυρίου του έργου για λογαριασμό του οποίου εκτελείται το έργο. Η παρουσία πιστοποιημένων προσώπων στο έργο αποτελεί εγγύηση για την ποιότητα των εργασιών, την γνώση των συνθηκών εκτέλεσης εργασιών, την μείωση των ατυχημάτων, την καλύτερη τήρηση των μέτρων ασφαλείας για την προστασία όλων όσων εργάζονται στα τεχνικά έργα.

3.6 Μητρώο 4 – Προμηθευτές - Παραγωγοί δομικών υλικών, υλικά και είδη

Ο ανταγωνισμός μεταξύ των παραγωγών/προμηθευτών δομικών υλικών, με την καλή έννοια, είχε και έχει οδηγήσει αρκετές εταιρείες στην εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας κατά ISO 9001 (Quality Assurance

Systems) και στην πιστοποίηση τους από επισήμους φορείς διαπίστευσης (ΕΛΟΤ, TÜV, Bureau Veritas κλπ). Η προμήθεια υλικών από προμηθευτές της κατηγορίας αυτής εγγυάται την κάλυψη των προδιαγραφών που ισχύουν για τα υλικά που παράγονται/διακινούνται. Όμως, οι πιστοποιημένοι κατά ISO παραγωγοί/προμηθευτές δεν καλύπτουν ολόκληρη την επικράτεια ούτε το σύνολο των δομικών υλικών.

Επιπλέον, οι κατασκευαστές και οι υπεργολάβοι δεν είναι ενήμεροι στο σύνολό τους για την σημασία που έχει το Σήμα Ποιότητας του διακινούμενου και χρησιμοποιούμενου υλικού, με αποτέλεσμα πολύ συχνά να επιλέγουν μη επώνυμα και χωρίς πιστοποίηση υλικά και προϊόντα, με μόνο κριτήριο το μικρότερο κόστους τους.

Για τους παραπάνω λόγους:

- Ο κατασκευαστής/παραγωγός (υλικών και προϊόντων) έχει υποχρέωση να διασφαλίζει ότι το προϊόν το οποίο προορίζεται να διατεθεί στην αγορά είναι σχεδιασμένο και κατασκευασμένο και η συμμόρφωσή του έχει εκτιμηθεί σύμφωνα με τις βασικές απαιτήσεις, όπως προβλέπουν οι διατάξεις των εφαρμοστέων οδηγιών.
- Τα υλικά πρέπει κατ' αρχήν να συνοδεύονται από πιστοποιητικά προέλευσης (αναγνώρισης παραγωγού). Αυτό πρέπει να είναι υποχρεωτικό για όλους τους παραγωγούς/προμηθευτές υλικών.
- Ο προμηθευτής των δομικών υλικών οφείλει να διαθέτει πιστοποιητικά προέλευσης των υλικών. Υλικά που προέρχονται από χώρες της ΕΕ πρέπει να είναι εφοδιασμένα με το σήμα CE το οποίο χορηγείται από διαπιστευμένους φορείς πιστοποίησης της ΕΕ (στην Ελλάδα είναι ο ΕΛΟΤ) και υποδηλώνει “πιστοποίηση συμμόρφωσης” σε βασικούς κανόνες ασφαλούς χρήσης του υλικού/προϊόντος.
- Οι προμηθευτές των δομικών υλικών έχουν υποχρέωση να αποθηκεύουν και να διαφυλάττουν τα υλικά που διακινούν σύμφωνα με τις απαιτήσεις των προτύπων και κανονισμών που είναι σε ισχύ.
- Για την τήρηση και εφαρμογή των προδιαγραφών και κανονισμών της τα όργανα ελέγχου των αρμοδίων υπηρεγίων ή φορέων επιτρέπεται να διενεργούν ελέγχους στο έργο και στα μέσα μεταφοράς των υλικών.

3.7 Προϋποθέσεις λειτουργίας μητρώων

Η λειτουργία των μητρώων θα ελέγχεται από την Δ15 του ΥΠΥΜΕΔΙ.

Ο έλεγχος όμως των αναφερομένων στο παραπάνω άρθρο προμηθευτών και παραγωγών δομικών υλικών είναι της αρμοδιότητας της Γεν. Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης. Έτσι αναγκαστικά επιβάλλεται μια συνεργασία μεταξύ διαφόρων φορέων υπουργείων. Διαφορετικά, κάθε προσπάθεια εφαρμογής των όρων και των κανόνων του ΜΗ.Σ.Ι.Ε. απ' την πλευρά του Υ.Π.Ε.Κ.Α. θα μείνει χωρίς αποτέλεσμα, αφού προσκρούει σε προϋπάρχουσα νομοθεσία ή σε παραγωγή νόμων που θα αντικρούονται μεταξύ τους με θύμα το ΜΗ.Σ.Ι.Ε.

Η τεχνική ικανότητα και η εμπειρία του εργατοτεχνικού προσωπικού αποτελεί βασική προϋπόθεση για την διασφάλιση της ποιότητας στην κατασκευή. Το εργατοτεχνικό δυναμικό της χώρας που απασχολείται στις κατασκευές αποτελείται, ως επί το πλείστον, από εμπειροτέχνες. Δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία για την εξειδίκευση ανά κατασκευαστικό κλάδο ή τα υπάρχοντα στοιχεία είναι αμφίβολης αξιοπιστίας, η δε προσέλευση και απομάκρυνση ατόμων εμφανίζει “δυναμικό” χαρακτήρα.

Είναι λοιπόν ζητούμενο η δημιουργία προϋποθέσεων και υποδομής για την πιστοποίηση του εργατοτεχνικού προσωπικού. Το εργατοτεχνικό προσωπικό αποτελεί την βάση της κατασκευαστικής βιομηχανίας, του ισχυρότερου ίσως κλάδου της Εθνικής Οικονομίας. Η επάρκεια στελεχών ανά κατασκευαστικό τομέα και η στάθμη εμπειρίας και εξειδίκευσής τους είναι βασικής σημασίας για την κατασκευαστική βιομηχανία.

Πρέπει λοιπόν σε μακροπρόθεσμη βάση η αναδιάρθρωση και αναβάθμιση της τεχνικής-επαγγελματικής εκπαίδευσης καθώς και η ένταξη των ειδικοτήτων που προαναφέραμε να μας δώσει στελέχη που θα μπορούν τουλάχιστον να αναγνωρίζουν την ποιότητα των υλικών, να έχουν δυνατότητα ανάγνωσης σχεδίου και να είναι δυνατή η επικοινωνία μεταξύ των μελών των μητρώων.

Οι επικρατούσες σήμερα κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές συνθήκες σε Ελλάδα και Ευρώπη με έντονη την ρευστότητα δημιουργούν ερωτηματικά για την αναγκαιότητα και βιωσιμότητα τέτοιου τύπου και μεγέθους μεταρρυθμίσεων σε βασικούς για την οικονομία τομείς με τα μέχρι τώρα δεδομένα. Η θέση αυτή έχει να κάνει με το ότι και σε ομαλές κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές συνθήκες, ένα τέτοιο εγχείρημα θα προκαλούσε αναταραχή από μόνο του.

Άρα λοιπόν θα πρέπει, ανάλογα με την χρονικά προσδιοριζόμενη έναρξη εφαρμογής, να ληφθεί μέριμνα μεταβατικής περιόδου ώστε να διασφαλισθεί ότι δεν θα υπάρχουν επιπτώσεις σε κοινωνικές-οικονομικές ομάδες (μηχανικούς, υπομηχανικούς, τεχνολόγους, κατασκευαστές, τεχνίτες, εργατοτεχνίτες). Τέτοιες επιπτώσεις θα μπορούσαν να είναι η αύξηση της ανεργίας για τους εργαζομένους στο όριο της συνταξιοδότησης έως και την οικονομική καταστροφή παραγόντων του συγκεκριμένου κλάδου.

Τέλος για τον ορθολογικότερο έλεγχο και για την προστασία τόσο των ιδιωτών Κ.Ι.Ε. όσο και των μελών του ΜΗ.Σ.Ι.Ε. θα πρέπει με υπουργικές αποφάσεις που θα εκδοθούν από αρμόδια υπουργεία και με σύμφωνη γνώμη του Τ.Ε.Ε και λοιπών επαγγελματικών ενώσεων να καθοριστούν:

- Πρότυπα ειδικών συμβάσεων αναλόγως της κατηγορίας μητρώου και της ειδικότητας, οι οποίες θα συνάπτονται ανάμεσα στον εγγεγραμμένο στο ΜΗ.Σ.Ι.Ε. και τον κύριο του έργου για την εκτέλεση οιασδήποτε εργασίας, όπου τέτοια σύμβαση απαιτείται από τον νόμο.
- Πρότυπα Ενημέρωσης ΙΚΑ και ΔΟΥ με τα στοιχεία των μητρώων για την υποχρεωτική χρήση μόνον εγγεγραμμένων σ' αυτά για την παραγωγή των έργων ή και μεμονωμένων εργασιών.

3.8 Υποχρεώσεις μελών ΜΗ.Σ.Ι.Ε.

- Η ελάχιστη στελέχωση νομικού προσώπου είναι υποχρεωτική καθ' όλη τη διάρκεια της ισχύος της κατάταξης του. Το νομικό πρόσωπο οφείλει να γνωστοποιεί στον φορέα τήρησης του ΜΗΣΙΕ κάθε αντικατάσταση των

προσώπων που προτίθεται να κάνει και τα οποία κατά την εγγραφή ή αναθεώρηση της βαθμίδας αποτέλεσαν την ελάχιστη στελέχωσή της.

- Ομοίως, κανείς υπεργολάβος και τεχνίτης δεν μπορεί να παρέχει εργασίες κατά την εκτέλεση τεχνικού έργου, εάν δεν πληροί τις ελάχιστες προϋποθέσεις του παρόντος.

3.9 Πειθαρχικός έλεγχος – Ποινές

Θεωρείται απαραίτητη η θέσπιση κώδικα δεοντολογίας των εγγεγραμμένων στο ΜΗ.Σ.Ι.Ε., στον οποίο να καθορίζονται τα πλαίσια παροχής των υπηρεσιών τους προς τον κύριο του έργου (προστασία ιδιώτη) όσο και οι σχέσεις μεταξύ των μελών (ανταγωνισμός).

Προτείνεται:

- Η πρόβλεψη χρηματικών προστίμων ανάλογα με την φύση και την βαρύτητα της παράβασης.
- Κλήση σε έκτακτη κρίση από αρμόδια πειθαρχική επιτροπή για υποβάθμιση ή και προσωρινή ή οριστική διαγραφή από το ΜΗ.Σ.Ι.Ε ανάλογα με την φύση και την βαρύτητα της παράβασης.
- Όποιος (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) διαγράφεται από το ΜΗ.Σ.Ι.Ε για τους πιο πάνω λόγους δεν μπορεί να επανενταχθεί σε αυτό πριν την πάροδο χρονικού διαστήματος που θα ορισθεί.
- Οι επιβαλλόμενες ποινές στα μέλη του ΜΗ.Σ.Ι.Ε προτείνεται να προβάλλονται στην ιστοσελίδα του Μητρώου όπως επίσης και σε τοπικά ή πανελλήνιας κυκλοφορίας έντυπα ΜΜΕ (κίνητρο προς τα μέλη του Μητρώου) ώστε να είναι συνεπή στις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εγγραφή τους στο ΜΗ.Σ.Ι.Ε.
- Η επιβολή κυρώσεων στο πλαίσιο λειτουργίας του ΜΗ.Σ.Ι.Ε δεν σημαίνει απαλλαγή του παραβάτη φυσικού ή νομικού προσώπου και τους κατά νόμο υπευθύνους (για νομικό πρόσωπο) από αστική ή ποινική ευθύνη.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4. ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ

Είναι πολύ σημαντικό να δει κανείς τις συνθήκες που επικρατούν εκτός της εγχώριας αγοράς, ώστε να διαπιστώσει τον σημαντικό βαθμό διαφοροποίησης που υπάρχει και κυρίως τον τρόπο αντιμετώπισης των εμπλεκομένων.

Σε αρκετές χώρες δραστηριοποιούνται εδώ και δεκαετίες ανεξάρτητοι οργανισμοί ρύθμισης των θεμάτων που άπτονται της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας.

Συνήθως είναι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί με αποστολή να λειτουργούν υποβοηθητικά στην βελτίωση της ποιότητας των ιδιωτικών έργων. Στον ρόλο τους περιλαμβάνεται η έννοια "Μητρώο Κατασκευαστών" και αφορά την εγγραφή και τον έλεγχο των κατασκευαστών, ο καθορισμός κατασκευαστικών προτύπων, η επιθεώρηση των κατασκευών, η δημιουργία κινήτρων για την ενθάρρυνση των κατασκευαστών να υιοθετούν καλύτερες κατασκευαστικές πρακτικές, η παροχή στις νέες κατασκευές και στις προσθήκες εγγυήσεων και ασφάλισης κ.α.

Οι οργανισμοί αυτοί είναι στην πλειοψηφία τους αυτοχρηματοδοτούμενοι και σχετικά ανεξάρτητοι εποπτευόμενοι από την πολιτεία ως προς την τήρηση των βασικών τους αρχών. Συνήθως μέλη αυτών των οργανισμών είναι κατασκευαστές που διαθέτουν οικονομική επιφάνεια και τεχνική επάρκεια. Η εγγραφή τους έχει σαν επακόλουθο την δέσμευση τους να ακολουθούν τους ενιαίους κανόνες και να κατασκευάζουν ιδιωτικά έργα σύμφωνα με τα κατασκευαστικά πρότυπα που έχουν υιοθετηθεί.

Τα κατασκευαστικά πρότυπα αφορούν την κατασκευή νέων κτιρίων και προσθηκών και τίθενται σε ισχύ από επιτροπή, η σύσταση της οποίας γίνεται με αρκετούς τρόπους ανάλογα με τον τρόπο παρέμβασης της πολιτείας στον κλάδο. Συνήθως στην επιτροπή αυτή συμμετέχουν ενώσεις κατασκευαστών, οργανώσεις καταναλωτών και άλλες επαγγελματικές οργανώσεις. Κατά τη σύνταξη των προτύπων λαμβάνονται υπόψη οι κτιριοδομικοί κανονισμοί, τα πρότυπα και άλλα συναφή δεδομένα (εντοπισμός ελαττωμάτων, στατιστικές παρακολούθησης αστοχιών, νέες ανάγκες και δεδομένα για την οικιστική

ανάπτυξη). Βασική φιλοσοφία ότι η πρόληψη είναι προτιμότερη από τον κατασταλακτικό έλεγχο και για το λόγο αυτό τα ανωτέρω πρότυπα υφίστανται συνέχεια βελτιώσεις και εκσυγχρονισμό, ώστε σε κάθε στιγμή να ανταποκρίνονται στις υφιστάμενες συνθήκες της αγοράς.

Στη διάρκεια ανέγερσης των κτιρίων ειδικοί επιθεωρητές πραγματοποιούν τακτικούς και έκτακτους ελέγχους για να βεβαιώσουν ότι οι κατασκευές είναι σύμφωνες με τα πρότυπα και η ανάληψη κινδύνου κάλυψης τους είναι αποδεκτή. Συνήθως οι έλεγχοι αυτοί έχουν την μορφή της αυτοψίας σε διάφορα στάδια, ώστε να ελεγχθούν οι θεμελιώσεις, οι στεγανώσεις, οι θερμομονώσεις, κλπ. Σε περιπτώσεις όπου ο κύριος του έργου δεν είναι ικανοποιημένος από την ποιότητα της κατασκευής, σε θέματα τα οποία δεν εμπíπτουν στους ανωτέρω ελέγχους, θεσπίζεται διαδικασία επίλυσης διαφορών με τον κατασκευαστή, διαμέσου του υπεύθυνου οργανισμού.

Είναι προφανές ότι τα προαναφερόμενα, παρότι είναι ανεπτυγμένα σε μεγάλο βαθμό στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης, απουσιάζουν από την Ελληνική αγορά. Για παράδειγμα, τέτοιας μορφής δομές υπάρχουν στο Ηνωμένο Βασίλειο, στην Ισπανία, αλλά και στην Κύπρο ή την Πορτογαλία και είναι προφανές ότι έχουν εφαρμογή, με διάφορες παραλλαγές και σε μικρές χώρες.

Η Ελληνική αγορά επιπροσθέτως έχει σημαντικά μεγαλύτερο μέγεθος σε ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα από χώρες όπως η Κύπρος και η Πορτογαλία, όμως η δομή και τα κύρια χαρακτηριστικά της απουσιάζουν από τις προαναφερόμενες. Αυτό σημαίνει ότι στις χώρες αυτές απουσιάζουν παράμετροι, όπως η παράνομη δόμηση, ο θεσμός της αντιπαροχής, η άναρχη και χωρίς μέτρο οικοδόμηση των αστικών κέντρων. Συμπερασματικά, η ελληνική αγορά έχει να επιλύσει και πλήθος άλλων διαρθρωτικών προβλημάτων, τα οποία συνολικά καθιστούν το όλο εγχείρημα αρκετά πιο δύσκολο.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Αιτιολογική έκθεση: «Θεσμικό Πλαίσιο Παραγωγής Ιδιωτικών Έργων», Πρόταση του ΤΕΕ για το Σχέδιο Νόμου, Αθήνα 2006.
- 2) Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Ημερίδα: Θεσμικό πλαίσιο για την παραγωγή ιδιωτικών έργων, Θέμα: «Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων», Σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος για το ΜΗ.Κ.Ι.Ε., Αθήνα 26 Σεπτεμβρίου 2006.
- 3) ΙΟΚ, «Συμβολή στον εξορθολογισμό του θεσμού των ιδιωτικών έργων - Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων και συναφή θέματα», Αθήνα 2003.
- 4) Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας – Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας, Σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος «Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων», Θεσσαλονίκη 2009.
- 5) Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας – Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας, «Αναμόρφωση Θεσμικού Πλαισίου Ανάθεσης & Εκτέλεσης Δημοσίων Έργων», Σεπτέμβριος 2010.
- 6) Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Ημερίδα: Θεσμικό πλαίσιο για την παραγωγή ιδιωτικών έργων, Θέμα: «Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων - (ΜΗ.Κ.Ι.Ε) Ανάλυση και σχολιασμός του Π.Δ.», Εισηγητής: Βουδικλάρης Θ., Πρόεδρος Δ.Σ. ΙΟΚ, Αθήνα 26 Σεπτεμβρίου 2006.
- 7) Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Ημερίδα: Θεσμικό πλαίσιο για την παραγωγή ιδιωτικών έργων, Θέμα: «Θέσεις και απόψεις για την παραγωγή ιδιωτικών έργων - Καθιέρωση ΜΗ.Κ.Ι.Ε» Εισηγητής: Διαμάντος Κ., Πρόεδρος Π.Τ. Κεντρικής και Δυτικής Θεσσαλίας, Αθήνα 26 Σεπτεμβρίου 2006.
- 8) Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Ημερίδα: Αναγκαιότητα Δημιουργίας Θεσμικού πλαισίου για την παραγωγή Ιδιωτικών έργων, Θέμα:

«Πιστοποίηση δομικών προϊόντων και αξιολόγηση για την εισαγωγή στο μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων», Εισηγητής : Πάνου Θ., Διευθυντής Πιστοποίησης ΕΛΟΤ, Αθήνα 26 Σεπτεμβρίου 2006.

- 9) Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Ημερίδα: Θεσμικό πλαίσιο για την παραγωγή ιδιωτικών έργων, Θέμα: «Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων», Εισηγητής: Ρωμόσιος Γ., πρόεδρος ΠΕΔΜΕΔΕ, Αθήνα 26 Σεπτεμβρίου 2006.
- 10) Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Ημερίδα: Θεσμικό πλαίσιο για την παραγωγή ιδιωτικών έργων, Θέμα: «Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων», Εισηγητής: Κουτεντάκης Α., Πρόεδρος ΠΕΔΜΗΕΔΕ, Αθήνα 26 Σεπτεμβρίου 2006.
- 11) Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Ημερίδα: Θεσμικό πλαίσιο για την παραγωγή ιδιωτικών έργων, Θέμα: «Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων», Εισηγητής: Καψιμάλης Δ., Πρόεδρος Ένωσης Κατασκευαστών Κτιρίων Ελλάδας, Αθήνα 26 Σεπτεμβρίου 2006.
- 12) Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Ημερίδα: Θεσμικό πλαίσιο για την παραγωγή ιδιωτικών έργων, Θέμα: «Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων» (Εισήγηση Οργανωτικής Επιτροπής), Εισηγητές: Παντουβάκης Χ., Κυριακόπουλος Ι., Αλεξιάδης Σ., Τζάρας Μ., Αθήνα 26 Σεπτεμβρίου 2006.
- 13) Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Ημερίδα: Θεσμικό πλαίσιο για την παραγωγή ιδιωτικών έργων, Θέμα: «Πιστοποιήσεις Συνεργειών» (Εισήγηση Οργανωτικής Επιτροπής), Εισηγητές: Βαρελίδης Κ., Γρηγορόπουλος Αθ., Πατσιούρα Φρ., Συρμά Ε., Ταστάνης Αν., Αθήνα 26 Σεπτεμβρίου 2006.
- 14) Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Ημερίδα: Θεσμικό πλαίσιο για την παραγωγή ιδιωτικών έργων, Θέμα: «Διαπιστευμένη πιστοποίηση επαγγελματιών – Εργαλείο για τον μηχανικό – Μοχλός για την ανάπτυξη

και την ποιότητα των έργων». Εισηγητής: Μάτσας Ι., Διευθύνων σύμβουλος Ε.ΣΥ.Δ., Αθήνα 26 Σεπτεμβρίου 2006.

- 15) Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Ημερίδα: Θεσμικό πλαίσιο για την παραγωγή ιδιωτικών έργων, Θέμα: «Πιστοποίηση υλικών και προμηθευτών». (Εισήγηση Οργανωτικής Επιτροπής), Εισηγητές: Δήμα Κλ., Σκιαδάς Π., Σπυρόπουλος Κ., Αθήνα 26 Σεπτεμβρίου 2006.
- 16) Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Ημερίδα: Θεσμικό πλαίσιο για την παραγωγή ιδιωτικών έργων, Θέμα: «Πιστοποίηση – Ποιότητα – Έλεγχος στα δομικά υλικά», Εισηγητής: Καρασούλος Κ., Γενικός Διευθυντής Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών Ετοίμου Σκυροδέματος, Αθήνα 26 Σεπτεμβρίου 2006.
- 17) Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Ημερίδα: Θεσμικό πλαίσιο για την παραγωγή ιδιωτικών έργων, Θέμα: «Συντήρηση των κατασκευών», (Εισήγηση Οργανωτικής Επιτροπής), Εισηγητές: Βαβανάσος Ε., Λύκος Π., Μακρुकώστας Ε., Σγαρδέλης Π., Συρμά Ε., Αθήνα 26 Σεπτεμβρίου 2006.
- 18) Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Ημερίδα: Εποπτεία Αγοράς Προϊόντων Δομικών Κατασκευών- Δράσεις και Προοπτική τους, Αθήνα 13 Απριλίου 2011.
- 19) Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Ημερίδα: Θεσμικό πλαίσιο για την παραγωγή ιδιωτικών έργων, Θέμα: «Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων» Εισηγητές: Σαββίδης Κ., Χατζηδάκης Α., Ζυγούρης Ν., Φατούρου Π., Κουμπής Σ., Κόρακας Κ., Γιάνναρος Ι., Αθήνα 25 Απριλίου 2002.
- 20) Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Ημερίδα: Θεσμικό πλαίσιο για την παραγωγή ιδιωτικών έργων, Θέμα: «Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων» Εισηγητής: Χατζηλυμπέρης Κ., Αθήνα 26 Σεπτεμβρίου 2006.

- 21)** Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Ημερίδα: Θεσμικό πλαίσιο για την παραγωγή ιδιωτικών έργων, Θέμα: «Ιδέες και απόψεις του συλλόγου πολιτικών μηχανικών για το ΜΗ.Κ.Ι.Ε.», Εισηγητής: Ζυγούρης Ν., Αθήνα 26 Σεπτεμβρίου 2006.
- 22)** Σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος για το Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων με αρχικές παρατηρήσεις/ επισημάνσεις από το ΙΟΚ.
- 23)** Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Ημερίδα: Θεσμικό πλαίσιο για την παραγωγή ιδιωτικών έργων, Θέμα: «Παρατηρήσεις – Προτάσεις στο Σχέδιο Νόμου για το ΜΗ.Κ.Ι.Ε.», Εισηγητής: Παπαδοπούλου Δ., Πρόεδρος Μ.Ε. Επαγγελματικών Θεμάτων Π.Τ. Τ.Ε.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας, Αθήνα 26 Σεπτεμβρίου 2006.
- 24)** Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Ημερίδα: Θεσμικό πλαίσιο για την παραγωγή ιδιωτικών έργων, Θέμα: «Θεσμικό πλαίσιο κατασκευής ιδιωτικών έργων - Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων», Εισηγητής: Κόρακας Ν., Αντιπρόεδρος ΠΕΣΕΔΕ, Αθήνα 26 Σεπτεμβρίου 2006.
- 25)** Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Διημερίδα: Ανάγκη διαμόρφωσης θεσμικού πλαισίου τεχνικών δημοσίων έργων – Διαφάνεια, Θέμα: «Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων», Εισηγητής: Μπαρμπούτης Γ., Μέλος του Δ.Σ της ΠΕΣΕΔΕ, Αθήνα 28-29 Απριλίου 2009.
- 26)** Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Ημερίδα: Θεσμικό πλαίσιο για την παραγωγή ιδιωτικών έργων, Θέμα: «Νέο σχέδιο Π.Δ ΜΗΚΙΕ και σχολιασμός», (Εισήγηση Οργανωτικής Επιτροπής), Εισηγητές: Αλεξιάδης Σ., Κυριακόπουλος Ι., Παντουβάκης Χ., Τζάρας Μ., Αθήνα 26 Σεπτεμβρίου 2006.
- 27)** Πανελλήνιος Σύνδεσμος Ανωνύμων, Περιορισμένης Ευθύνης & Προσωπικών Τεχνικών Εταιρειών, Ο Ελληνικός Κατασκευαστικός Κλάδος

Β Εξ.Ι2010, Εξαμηνιαία Έκθεση Εξελίξεων Αρ. Τεύχους 4, Φεβρουάριος 2011.

- 28)** ΥΠΕΧΩΔΕ Γραφείο Τύπου, Δελτίο Τύπου 26.6.2003.
- 29)** ΥΠΕΧΩΔΕ, Σχέδιο Νόμου : «Κατασκευή ιδιωτικών οικοδομικών έργων και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων - ΜΗΚΙΕ», Νοέμβριος 1999.
- 30)** Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος (Ο.Κ.Ε.), Γνώμη Πρωτοβουλίας της με θέμα: «Η κατασκευαστική και οικοδομική δραστηριότητα ως συνιστώσες της οικονομικής ανάπτυξης και οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης σε αυτές», Νοέμβριος 2009.
- 31)** Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Συνέδριο δημοσίων έργων - Μονογραφία με θέμα: «Το Μέλλον του Μελετητικού και Κατασκευαστικού Δυναμικού της Χώρας», Σαββίδης Κ., Μέλος του Δ.Σ. του ΙΟΚ, Με την συμμετοχή του Τμήματος Έρευνας, Στατιστικής Ανάλυσης και Τεκμηρίωσης του Ινστιτούτου Οικονομίας Κατασκευών και ιδιαίτερα του επικεφαλής του τμήματος Μουντρούιδη Σ., 19-21Απριλίου 2005.
- 32)** Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Ημερίδα: Θεσμικό πλαίσιο για την παραγωγή ιδιωτικών έργων, Θέμα: «Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων»., Εισηγητής: Δρούλιας Η., Αθήνα, Οκτώβριος 2009.
- 33)** Εξαμηνιαία έκθεση του ΣΑΤΕ με στοιχεία του Α' τριμήνου του 2011.

ΟΙ ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ

ΜΠΛΕΤΣΑΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ

ΜΟΥΡΚΑΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ

ΜΠΟΥΡΝΑΖΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΝΑΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ